

GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.

LETNO POROČILO
za leto 2011

Ljubljana, marec 2012

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664
DAVČNA ŠTEVILKA	SI40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169, Abanka Vipra d.d. SI56 3000 0000 0372 710, Banka Volksbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kabelskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d., jih ustrezno organizirati in opremiti ter jim zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 01.01.2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

POSŁANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagrajujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebnostni razvoj.

Vizija

Naša vizija je biti vodilni ponudnik celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij v regiji. S stalnimi spremembami, diverzifikacijo storitev in prilagajanjem potrebam kupcev želimo biti prvi.

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	2
POSŁANSTVO IN VIZIJA.....	3
I. POSŁOVNO POROČILO.....	9
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2011.....	10
2. REALIZACIJA TEMELJNIH CILJEV V LETU 2011.....	10
2.1. Aktivno nastopanje na trgu izven Skupine Telekom Slovenije.....	10
2.2. Izvajanje projektov za sestrške družbe v Skupini Telekom Slovenije.....	10
2.3. Vodenje sistema kakovosti v skladu z ISO 9001:2008 in sistema ravnanja z okoljem v skladu z ISO 14001:2004.....	10
2.4. Dobiček v letu 2011.....	10
2.5. Izboljšanje nivoja sredstev za delo.....	10
2.6. Skrb za ustrezno delovno klimo.....	10
3. POSŁOVANJE DRUŽBE.....	12
3.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	12
3.2. Stanje v gradbeni panogi.....	13
3.3. GVO danes.....	14
3.4. Analiza poslovanja.....	15
3.4.1. Prihodki.....	15
3.4.2. Odhodki.....	18
3.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT).....	19
3.4.4. Sredstva.....	19
3.4.5. Kapital in obveznosti.....	21
3.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost).....	23
3.5. Obratni kapital.....	24
3.5.1. Terjatve.....	25
3.5.2. Obveznosti.....	26
3.5.3. Zaloge.....	27
3.5.4. Operativni cikel.....	28
3.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	28
3.6.1. Profitabilnostni kazalniki.....	28
3.6.2. Kazalniki finančnega stanja.....	31
4. PRODAJA IN NABAVA.....	34
4.1. Obseg prodaje.....	34
4.2. Naročniki.....	34
4.3. Dobavitelji.....	34
4.4. Naložbe.....	35
5. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA.....	36
6. UČINKOVITOST POSŁOVANJA.....	37
6.1. Kurativno vzdrževanje.....	37
6.2. Preventivno vzdrževanje.....	37
6.3. Investicijsko vzdrževanje.....	38
6.4. Investicijska gradnja za Telekom Slovenije.....	38

6.5.	Delo za trg	38
7.	UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	39
7.1.	Tveganja delovanja	39
7.2.	Tržna tveganja.....	39
7.3.	Finančna tveganja	39
7.3.1	Kreditno tveganje	40
7.3.2	Plačilnosposobnostno tveganje.....	40
8.	ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	41
8.1.	Organiziranost	41
8.2.	Zaposleni.....	42
8.2.1.	Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	42
8.2.2.	Polni in skrajšani delovni čas in invalidi.....	42
8.2.3.	Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi	43
8.2.4.	Prihodi in odhodi- fluktuacija.....	44
8.2.5.	Izobrazbena struktura	45
8.2.6.	Letni ocenjevalni razgovori	45
8.2.7.	Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih.....	45
8.2.8.	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	47
8.2.9.	Študij ob delu	48
8.2.10.	Štipendije in pripravništvo.....	49
8.2.11.	Stroški dela	49
8.2.12.	Povprečna plača.....	50
8.2.13.	Izraba delovnega časa	50
8.2.14.	Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	51
8.2.15.	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost.....	51
8.2.16.	Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	53
9.	SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	54
10.	SKRB ZA OKOLJE.....	55
11.	RAZISKAVE IN RAZVOJ	55
12.	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	55
13.	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	56
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	57
1.	SPLOŠNA RAZKRITJA.....	58
1.1.	Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.	58
1.2.	Dejavnost družbe	58
1.3.	Skupinski računovodski izkazi.....	58
1.4.	Podatki o zaposlenih	59
1.5.	Organi družbe	59
2.	POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITIJ	60
2.1.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	60
3.	RAČUNOVODSKI IZKAZI	73
3.1.	Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011	73
3.2.	Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2011.....	75
3.3.	Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011.....	77
3.4.	Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011	78

3.5.	Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala	79
4.	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	80
4.1.	Izkaz poslovnega izida	80
4.1.1	Prihodki	80
4.1.2	Odhodki	81
4.1.3	Davek iz dobička in odloženi davek	82
5.	POJASNILA K BILANCI STANJA	84
5.1.	Bilanca stanja	84
5.1.1	Neopredmetena sredstva	84
5.1.2	Opredmetena osnovna sredstva	86
5.1.3	Finančne naložbe	87
5.1.4	Odloženi davki	88
5.1.5	Zaloge	88
5.1.6	Poslovne in druge terjatve ter aktivne časovne razmejitve	88
5.1.7	Denarna sredstva	89
5.1.8	Kapital	90
5.1.9	Dolgoročne rezervacije	90
5.1.10	Kratkoročne poslovne in druge obveznosti	91
5.1.11	Prejeta kratkoročna posojila	91
5.1.12	Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki ter kratkoročno odloženi prihodki	91
5.1.13	Obveznosti za poslovni najem	92
5.1.14	Zabilančna evidenca	93
5.1.15	Izkaz gibanja kapitala	93
6.	POJASNILO K IZKAZU DENARNEGA TOKA	94
7.	DRUGA RAZKRITJA	95
7.1.	Prejemki vodstva in zaposlenih po IP	95
7.2.	Posli s povezanimi osebami	95
7.3.	Stroški jubilejnih nagrad	95
7.4.	Dogodki po datumu bilance stanja	96
7.5.	Stroški revizorja	96
7.6.	Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti družbe	96
7.7.	Poročilo o odnosih do povezanih	96
7.8.	Posli s podjetji v skupini	97
7.9.	Upravljanje finančnih tveganj	97
8.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	100

Uvodna beseda direktorja družbe

Družba GVO postaja iz leta v leto bolj prepoznavna, vedno uspešnejša in usmerjena v razvoj, vse s ciljem, da bi kupcu storitev zagotovila najvišjo kvaliteto za sprejemljivo ceno. Zavedamo se, da v današnjih razmerah na trgu ni prostora za povprečje, zato veliko vlagamo v znanje, razvoj novih storitev, najnovejšo opremo in v naše zaposlene, katerih znanje, izkušnje in energija so največja prednost in vrednost družbe.

V letu 2011 smo se soočali z izjemno težkimi razmerami na trgu. Obseg del na področju investicij se je bistveno zmanjšal, povečala se je plačilna nedisciplina, veliko podjetij pa je šlo v stečaj, kar je posledično oteževalo po eni strani pridobivanje novih poslov, po drugi strani pa povečevalo tveganje neplačil, saj so kupci naših storitev prav tista podjetja, ki so bila na tem segmentu najbolj izpostavljena. GVO se je s premišljeno politiko uspešno obdržal med podjetji, ki jim je uspelo ohraniti najvišjo bonitetno oceno, izpostavljenost neplačilom pa ustrezno obvladovati.

GVO je svojo prisotnost na trgu, izven Skupine Telekom Slovenije, še dodatno utrdil in dokazal svojo tržno orientacijo ne zgolj na področju gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij, temveč tudi na segmentu električnih instalacij, projektiranja in geodetskih storitev. Izvajanje gradbenih del pri investicijah v omrežja pa je postalo že drugi najpomembnejši segment v strukturi prodaje.

Zavedamo se, da je zaradi pomanjkanja del potrebno iskati posle ne zgolj na drugih področjih in v okviru drugih aktivnosti, temveč tudi na trgih izven Slovenije, zato smo pričeli z intenzivnim iskanjem poslov v tujini in prve tudi že pridobili.

Na področju izgradnje odprtih širokopasovnih omrežij smo dokazali, da je GVO podjetje, ki uporabniku zagotovi najkvalitetnejše omrežje, ki je zgrajeno v roku in zagotavlja vsem ponudnikom storitev enakopravne pogoje in najkrajši možen čas priklopa na omrežje. Pri projektih OŠO Koroška in Ormož smo do konca leta 2011 dosegli 2413 aktivnih priključkov, kar je nad pričakovanji glede na to, da smo omrežje tržili šele dobrega pol leta. Prav tako pa smo pri izgradnji omrežij Mokronog-Trebelno, Sevnica in Slovenske Konjice izvedli bistveno več del, kot je bilo prvotno planirano in ponovno dokazali, da smo na tem segmentu vodilni na trgu.

Nadaljnja racionalizacija poslovanja in kadrovske prestrukturiranje sta v GVO stalnici. S kvalitetnim izobraževanjem in izpopolnjevanjem izpolnjujemo enega pomembnejših ciljev, multidisciplinarnost naših zaposlenih. S tem je omogočeno, da zaposleni v GVO opravljajo več različnih (specialnih) del, s čimer zagotavljamo boljši izkoristek delovnega časa, racionalno poslovanje in posledično nižje stroške in s tem lažje in hitrejšje prilagajanje razmeram na trgu in cenovnim pritiskom.

Zavedamo se, da so zaposleni v GVO ključni element poslovne strategije in nosilec znanja in razvoja, zato se trudimo, da ostajamo kljub razmeram na trgu odgovoren delodajalec, ki dobro delo tudi dobro nagraduje, obenem pa zagotavlja dobre delovne pogoje. Kljub velikim cenovnim pritiskom na trgu, nismo zmanjševali plač. Odzvali smo se z boljšo organizacijo dela in doslednim zniževanjem vseh tistih stroškov, ki niso bistveni za poslovanje družbe. Prepričani smo, da so naši zaposleni ključna konkurenčna prednost, ki jo ima GVO pred ostalimi igralci na trgu, zato bomo tudi v bodoče omogočali zaposlenim kvalitetno izobraževanje in izpopolnjevanje in jim nudili vso strokovno pomoč pri njihovem razvoju in možnostih napredovanja. Prav tako bomo intenzivno sodelovali s svetom delavcev in sindikatom in tekoče usklajevali morebitno problematiko.

V letu 2011 smo lastniku, matični družbi Telekom Slovenije, izplačali dividendo v višini 5.000.000 EUR, kar je najvišja dividenda od ustanovitve družbe GVO. S tem smo dokazali, da je GVO eden pomembnejših členov v verigi Skupine Telekom Slovenije.

V GVO vidimo veliko izzivov za nadaljnje delo. Prepričani smo, da je pravilen odgovor na trenutne razmere na trgu dopolnitev nabora naših storitev z novimi storitvami in širitev na trge, kjer trenutno še nismo prisotni. V tej smeri smo prenovili in prilagodili tudi naše strateške cilje, za njihovo doseganje pa bo potrebno v tekočem in prihajajočih letih zagotavljati kapitalsko ustreznost za dolgoročno financiranje širitve na nove trge, uvedbo novih storitev kot tudi financiranje zasebnega vložka na prihajajočih OŠO projektih.

Nenazadnje se vsi zavedamo, da bomo le s trdim delom, najvišjo stopnjo organiziranosti in premišljenimi poslovnimi odločitvami uspeli tudi v bodoče dosegati zastavljene strateške cilje in ostati največja družbi v Sloveniji in tudi širše s področja gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij.

Edo Škufca
Direktor

I. Poslovno poročilo

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2011

- V mesecu juniju, po podpisu pogodb med Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in javnimi partnerji, smo začeli izvajati nove projekte javno-zasebnega partnerstva za izgradnjo odprtih širokopasovnih omrežij v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice.
- V mesecih juniju in juliju smo aktivirali odprti širokopasovni omrežji v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi in začeli vključevati prve končne naročnike na teh omrežjih. Do konca leta 2011 je bilo na teh omrežjih vključenih skupaj 2.411 končnih uporabnikov.
- Uspešno smo izvedli obnovitveno presojo sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 ter sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.

2. REALIZACIJA TEMELJNIH CILJEV V LETU 2011

2.1. Aktivno nastopanje na trgu izven Skupine Telekom Slovenije

Na trgu smo uspeli pridobiti nekaj ključnih poslov, s katerimi bomo nadoknadili izpad prihodkov s strani matične družbe in za 69% presegli načrtovane vrednosti pridobljenih naročil na trgu. Naročila smo pridobili tako za izvajanje del na telekomunikacijskih, kot tudi elektroenergetskih omrežjih in elektroinstalacijah.

2.2. Izvajanje projektov za sestrške družbe v Skupini Telekom Slovenije

Večjih poslov za sestrške družbe v Skupini Telekom Slovenije v letu 2011 nismo uspeli pridobiti.

2.3. Vodenje sistema kakovosti v skladu z ISO 9001:2008 in sistema ravnanja z okoljem v skladu z ISO 14001:2004

V mesecu decembru je bila opravljena obnovitvena zunanja presoja sistema vodenja, ki v naši družbi vključuje standarda ISO 9001:2008 ter ISO 14001:2004. Posebna komisija Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje (SIQ) je ugotovila, da sistem vodenja, ki ga imamo vzpostavljenega, ustreza vsem zahtevam. S tem smo obnovili oz. pridobili nova certifikata z rokom veljavnosti do 31.12.2014.

2.4. Dobiček v letu 2011

Dosegli smo čisti poslovni izid obračunskega obdobja v višini 1.961 tisoč EUR, ki je sicer nižji od načrtovanega, a še vedno predstavlja dober rezultat glede na stanje na trgu.

2.5. Izboljšanje nivoja sredstev za delo

Obstoječa delovna sredstva smo vzdrževali skrbno in skladno z načelom dobrega gospodarja ter zagotavljali njihovo operativnost skozi leto. Zastarela delovna sredstva smo nadomestili z novimi ter realizirali nakup dodatne mehanizacije za izvajanje izkopov za kabelsko kanalizacijo.

2.6. Skrb za ustrezno delovno klimo

Skrbeli smo za ustrezne delovne pogoje in delovno klimo, omogočali in spodbujali dodatna izobraževanja ter izpopolnjevanja in tako stimulirali delavce k doseganju še boljših rezultatov. V letu 2011 se je zadovoljstvo zaposlenih v povprečju še izboljšalo.

V letu 2011 smo na novo definirali strategijo podjetja GVO za obdobje 2012 – 2016 v okviru katere smo definirali konkretne strateške cilje. Le-ti so opredeljeni vrednostno tako, da jih je možno spremljati. V okviru posameznega strateškega cilja je opredeljen tudi akcijski načrt aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti za doseganje zastavljenega cilja. Poleg vrednostne opredelitve je za vsak strateški cilj opredeljena tudi odgovorna oseba v vodstvu družbe. Strateški cilji so bili na lokacijah predstavljeni vsem zaposlenim.

V nadaljevanju je podan okvirni pregled strateških ciljev, katerih stanje realizacije bomo v bodoče podajali tudi v okviru prihodnjih letnih poročil.

Strateški cilji na segmentu poslovne uspešnosti:

- Doseganje načrtovanega finančnega rezultata v 2012
- Doseganje načrtovane finančne projekcije za obdobje 2012 – 2016
- Izboljšanje kapitalske ustreznosti družbe
- Nadgradnja kontrolinga

Strateški cilji na segmentu novih trgov in storitev:

- Preboj na trge EU in sklenitev prvih večjih poslov
- Širitev dejavnosti na področje fotovoltaike.
- Vstop na trg geodetskih storitev in storitev izvršilno tehnične dokumentacije
- Prevzem zastopstva za trženje TK materialov.
- Povečanje tržnega deleža na področju prodaje naročniških paketov na GOŠO omrežjih
- Povečanje prisotnosti na področju elektro storitev
- Sodelovanje na razpisu za cestninjenje DARS

Strateški cilji na segmentu projektov javno zasebnega partnerstva:

- Dokončanje investicije aktualnih projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij in pridobitev novih projektov
- Povečanje zasedenosti priključkov na že zgrajenih odprtih širokopasovnih omrežjih.
- Prevzem vzdrževanja obstoječih širokopasovnih omrežij s strani ostalih investitorjev

Strateški cilji na segmentu povečevanja notranje učinkovitosti:

- Prenova in optimizacija procesov
- Prenova informacijskih sistemov.
- Združitev geodetov, dokumentaristov in projektantov v eni organizacijski enoti.
- Doseganje ekoloških ciljev družbe, ki izhajajo iz standarda ISO 14001:2004.

Strateški cilji na segmentu upravljanja in razvoja kadrov:

- Pregled in prenova delovnih mest
- Kadrovska prenova (pomladitev)
- Razvoj kadrov
- Sprememba plačnega sistema

Strateški cilji na segmentu odnosov s Skupino Telekom Slovenije:

- Izvajanje investicij v kabelsko kanalizacijo na trgih JVE
- Izvajanje vseh investicij, vzdrževanja, odprave napak in projektiranja v Sloveniji
- Povečanje tržnega deleža na področju prodaje naročniških paketov Telekoma Slovenije.
- Finančno vzdržno poslovanje

3. POSLOVANJE DRUŽBE

3.1. Analiza makroekonomskega okolja

Konec leta 2011 se je nadaljevalo zniževanje napovedi gospodarske rasti za leto 2012 v glavnih trgovinskih partnericah Slovenije. Decembra je ECB znižala napoved gospodarske rasti za leto 2012 na razpon med 0,4 % in 1,0 %. Nadalje so se znižale tudi napovedi Consensus, ki je od avgusta do decembra 2011 znižal napoved gospodarske rasti v evrskem območju za leto 2012 z 1,5 % na -0,1 %. Razmere na trgih državnih obveznic so se v zadnjih mesecih leta še zaostrele, zmanjšanje aktivnosti pa nakazujejo tudi tekoči podatki o gospodarski aktivnosti in kazalniki zaupanja. Za umiritev razmer so evropski voditelji decembra sprejeli dogovor o fiskalnem paktu, ki bo predvidoma sklenjen marca letos kot mednarodna pogodba med državami članicami EU. Fiskalni pakt naj bi s skupaj z uveljavljenimi spremembami Pakta stabilnosti in rasti okrepil koordinacijo fiskalnih politik in povečal kredibilnost evropskih držav na področju urejanja javnih financ. V reševanje razmer se je decembra aktivneje vključila tudi ECB, ki je poleg nadaljnjega znižanja ključne obrestne mere uvedla dodatne nestandardne ukrepe za povečanje likvidnosti bank. Na avkciji financiranja za dobo treh let je 523 bankam posodila 489 mrd EUR.

Nizka gospodarska aktivnost v Sloveniji se je nadaljevala tudi na začetku zadnjega četrtertletja 2011. Rast realnega blagovnega izvoza se je po ocenah Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) na prehodu s tretjega v četrto četrtertletje 2011 upočasnila. Realni obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti, ki se je sredi leta 2011 začel zmanjševati, je upadel tudi oktobra. To je bila predvsem posledica srednje nizko tehnološko zahtevnih panog, ki proizvajajo večinoma vmesne proizvode in se po oceni UMAR tudi prve odzovejo na padec povpraševanja. Oktobra se je občutno zmanjšala vrednost opravljenih gradbenih del, in sicer v vseh segmentih gradbeništva, aktivnost pa je padla na najnižjo raven v času krize. Realni prihodek v trgovini na drobno se je od začetka druge polovice leta povečeval le zaradi rasti v trgovini z motornimi gorivi. Kazalnik gospodarske klime kaže, da se bo nizka gospodarska aktivnost nadaljevala tudi v prihodnje.

Razmere na trgu dela so se v zadnjih mesecih leta 2011 nadalje poslabšale; skromna rast povprečne bruto plače je bila še naprej posledica rasti v zasebnem sektorju. Število delovno aktivnih brez samozaposlenih kmetov se po podatkih z izločenim sezonskim vplivom zmanjšuje že od oktobra 2008. V treh letih do oktobra 2011 se je število tako skupaj zmanjšalo za 7,4 % oz. za več kot 60 tisoč oseb. Število registriranih brezposelnih oseb se je po desezoniranih podatkih novembra in decembra povečalo. Konec leta 2011 jih je bilo 112.754, kar je največ v času krize in 50 tisoč več kot ob njenem začetku oktobra 2008. Oktobra se je nadaljevala skromna rast povprečne bruto plače na zaposlenega. Ta ob stagnaciji v javnem sektorju, ki je posledica varčevalnih ukrepov, še naprej izhaja le iz rasti v zasebnem sektorju. V slednjem je do rasti oktobra prišlo zaradi povečanih plačil za nadurno delo in izrednih izplačil ob koncu leta, ki se v manjšem obsegu že začnejo izplačevati v tem mesecu.

Inflacija je v letu 2011 znašala 2,0 %, kar je na podobni ravni kot v preteklih treh letih. Na rast cen v letu 2011 je pri nas in v celotnem evrskem območju, kjer je inflacija znašala 2,8 %, vplivala šibka gospodarska aktivnost ter višje cene nafte in hrane z začetka leta. V Sloveniji so tako dražji energenti in hrana k inflaciji prispevali vsak po 0,9 o. t., neto učinek davčnih sprememb pa je bil za razliko od predhodnih let v letu 2011 skromen in je znašal okoli 0,1 o. t. Nižja rast cen v Sloveniji v primerjavi z evrskim območjem pa je posledica predvsem šibkejšje gospodarske aktivnosti.

Upadanje kreditne aktivnosti se je oktobra in novembra sicer nekoliko umirilo, razmere na področju financiranja bank pa so se še zaostrole. Po skromnem neto toku kreditov oktobra je novembra kreditna aktivnost domačih bank stagnirala. Obseg kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem se je v enajstih mesecih leta 2011 zmanjšal za skoraj 230 mio EUR, v enakem obdobju leta 2010 pa so bili še zabeleženi neto prilivi v višini 1,1 mrd EUR. UMAR opaža tudi umirjanje zadolževanja podjetij in NFI v tujini ter krajšanje ročnosti kreditov, kar bi med drugim lahko bila posledica slabše percepcije Slovenije na finančnih trgih. Banke so oktobra nadaljevale z neto odplačevanjem tujih kreditov, ki so v desetih mesecih leta skupaj znašalo 1,4 mrd EUR, kar je za desetino več kot v enakem obdobju predhodnega leta. Nadaljevalo se je tudi slabšanje kakovosti bančne aktive, obseg slabih terjatev je konec oktobra s 5,1 mrd EUR predstavljal že dobro desetino vseh terjatev. Banke so tako še okrepile oblikovanje rezervacij in oslabitev, ki so konec novembra znašale že 780 mio EUR. UMAR sicer ocenjuje, da so bile banke ob nadaljevanju slabšanja kakovosti aktive še premalo restriktivne pri oblikovanju rezervacij in oslabitev, saj bi obseg celotnih rezervacij in oslabitev konec oktobra pokrival le obseg nedonosnih terjatev (bonitetni razred D in E).

V devetih mesecih leta 2011 je bila medletna rast javnofinančnih prihodkov večja od rasti odhodkov, primanjkljaj pa posledično manjši kot v enakem obdobju predhodnega leta. Višja medletna rast prihodkov v devetih mesecih je bila predvsem posledica visoke rasti prihodkov od davka na dohodek pravnih oseb na začetku leta, do katere je prišlo zaradi visokih poračunov, rast ostalih pomembnejših prihodkov pa je bila skromna. Na strani odhodkov se je ob večji zadolženosti in slabih razmerah na trgu dela nadaljevala visoka medletna rast izdatkov za obresti ter izdatkov za transferje posameznikom in gospodinjstvom. Primanjkljaj konsolidirane bilance javnih financ je v devetih mesecih znašal 1.337 mio EUR, kar je manj kot v enakem obdobju predhodnega leta (1.669 mio EUR).

(Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo – december 2011)

3.2. Stanje v gradbeni panogi

Kljub krepitvi v posameznih mesecih se je vrednost gradbenih del v 2011 zmanjšala. Glede na razmere pred začetkom pospešene rasti gradbeništva konec leta 2006, je aktivnost najnižja v gradnji nestanovanjskih stavb, sledi gradnja stanovanjskih stavb, relativno najmanj pa zaostaja aktivnost v gradnji civilno-inženirskih objektov.

Podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih in novih pogodbah kažejo, da bo aktivnost v gradnji stanovanjskih stavb ostala na nizki ravni, malce bolje pa kaže gradnji nestanovanjskih stavb.

Tudi obeti in poslovne tendence za prihodnja leta v gradbeništvu niso najbolj vzpodbudni. Iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije (Anketa o poslovnih tendencah v gradbeništvu, december 2011) izhaja, da je kazalnik zaupanja v gradbeništvu sicer proti koncu leta 2011 sicer prenehal padati, vendar je še vedno na zaskrbljujoče nizkih nivojih, tj. na nivoju -40 % za gradbeno panogo in na nivoju -50% upoštevajoč le specializirana gradbena dela, kamor sodi tudi GVO.

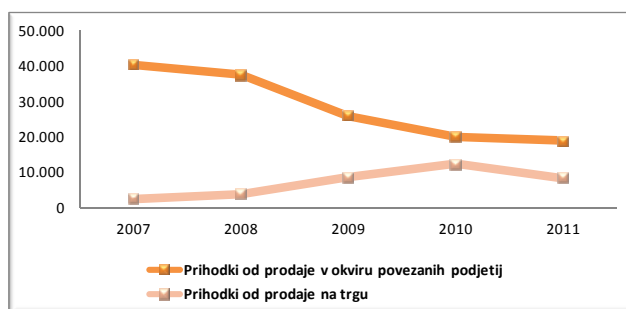
Ključne omejitve, s katerimi se srečujejo podjetja, sorodna GVO in ki delujejo pretežno z deli na cevovodih, komunikacijskih in električnih vodih, so težave s preskrbo (več kot 40% vseh tovrstnih podjetij), šibko povpraševanje (več kot 20%). Zgolj ca. 4% vseh podjetij, specializiranih za dela na cevovodih, komunikacijskih in električnih vodih ne navaja nikakršnih omejitev.

3.3. GVO danes

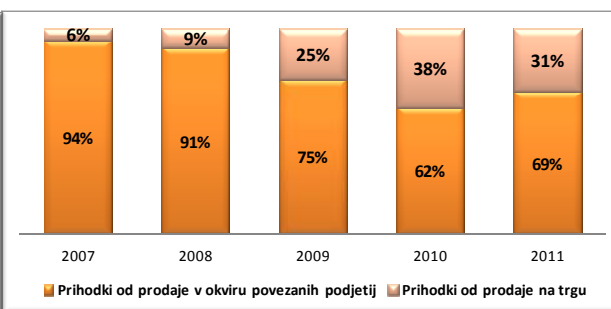
GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

Sorazmerno velik delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, res pa je, da v zadnjih letih delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu, znotraj vseh prihodkov, stalno narašča. Upoštevajoč dejstvo, da je GVO v prvem letu samostojnega delovanja (leta 2004) neposredno na trgu realiziral vsega 6 % vseh prihodkov, lahko ugotovimo, da je ta delež, ob stalni rasti, leta 2010 znašal že 38 % in v 2011 31%. Ključni preboj na trgu je GVO dosegel leta 2008, ko je pogumno zakorakal v prva projekta javno-zasebnega partnerstva s področja gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, hkrati pa je intenziviral svoje aktivnosti na področju pridobivanja poslov neposredno na trgu, kar se danes odraža na poslovanju.

Slika 1: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2007 – 2011 (v 000 EUR)

Slika 2: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2007 - 2011

V prikazu in podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

Pri tem ne smemo zanemariti dejstva, da je GVO v obdobju zadnjih štirih let močno racionaliziral svoje poslovanje tako z zniževanje števila zaposlenih kot tudi uspešno zaježitvijo stroškov podizvajalcev (večino del je prevzel v lastno režijo in znižal stroške do podizvajalcev). Z ustrezno organiziranostjo se je GVO lahko zoperstavil izzivom, ki jih prinašajo spremenjene gospodarske razmere, opisane zgoraj, in ob tem še izboljšal svoje poslovanje.

3.4. Analiza poslovanja

3.4.1. Prihodki

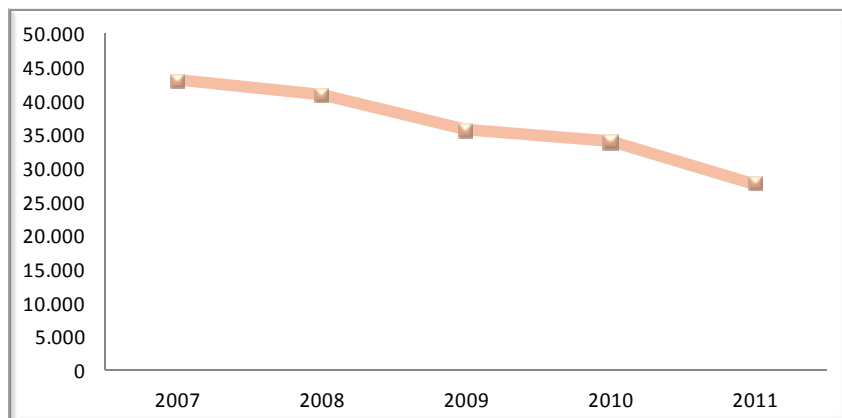
Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2011 znašali 27.757 tisoč EUR, od tega je 27.635 tisoč EUR (99,6%) čistih prihodkov od prodaje, 81 tisoč EUR (0,3%) je drugih prihodkov od poslovanja in 41 tisoč EUR (0,1%) so finančni prihodki. V primerjavi z letom 2010 se je prihodek zmanjšal za 18%, v primerjavi s planom pa je realiziran prihodek manjši za 9%. Razlog za manjši prihodek od planiranega je v manjših realiziranih prihodkih na trgu zaradi zamika pri izvajanju projektov gradnje širokopasovnega omrežja. Vsi prihodki so bili ustvarjeni na domačem trgu.

Tabela 1: Struktura prihodkov

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Čisti prihodki od prodaje	27.635	99,6%	33.754	99,4%	82
Drugi prihodki od poslovanja	81	0,3%	103	0,3%	79
Finančni prihodki	41	0,1%	88	0,3%	47
Skupaj prihodki	27.757		33.945		82

Slika 3: Gibanje prihodkov v letih 2007 - 2011

Čisti prihodki od prodaje

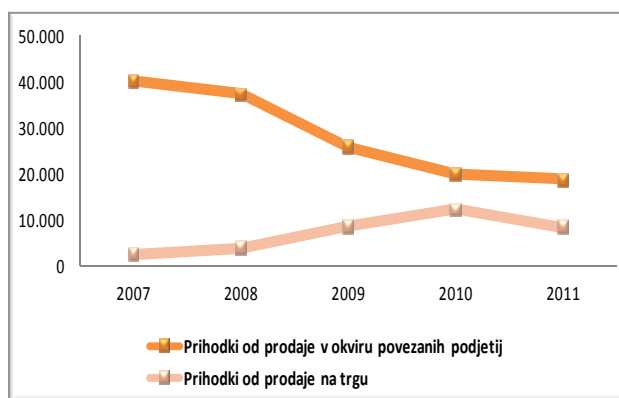
V strukturi čistih prihodkov od prodaje, predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 68%, prihodki od prodaje na trgu pa 30%, ostalo so prihodki od prodaje materiala na trgu (2%) in prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v okviru povezanih podjetij in na trgu v garancijski dobi (1%). Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij so praktično v celoti iz naslova izvajanja storitev za Telekom Slovenije d.d..

Tabela 2: Struktura čistih prihodkov od prodaje

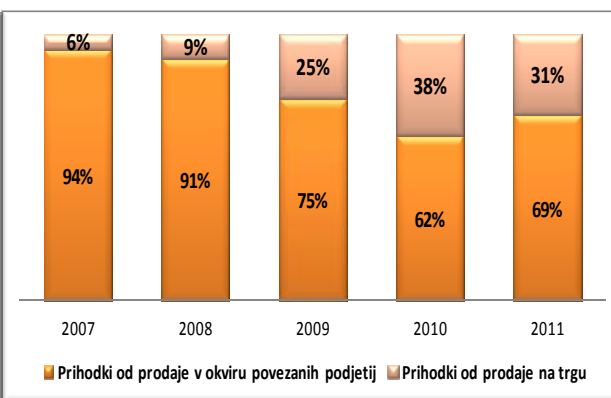
v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.717	68%	19.889	59%	94
Prihodki od prodaje na trgu	8.221	30%	12.311	36%	67
Prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v g.d	165	1%	0	0%	
Prihodki od prodaje materiala	533	2%	1.554	5%	34
Skupaj čisti prihodki od prodaje	27.635		33.754		82

Obseg finančne realizacije za dela znotraj Skupine Telekom Slovenije se iz leta v leto zmanjšuje, kar je posledica upada izvajanja investicij za matično družbo Telekom Slovenije in znižanja povprečnih cen, še posebej na področju vzdrževanja. GVO z izvajanjem del za matično družbo zagotavlja stalne prihodke, vendar pa je trg tisti, ki mu omogoča polno zapolnitev svojih kapacitet in realizacijo načrtovanih rezultatov poslovanja.

Slika 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje za obdobje 2007 – 2011

Slika 5: Struktura čistih prihodkov od prodaje za obdobje 2007 – 2011

V prikazu in podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

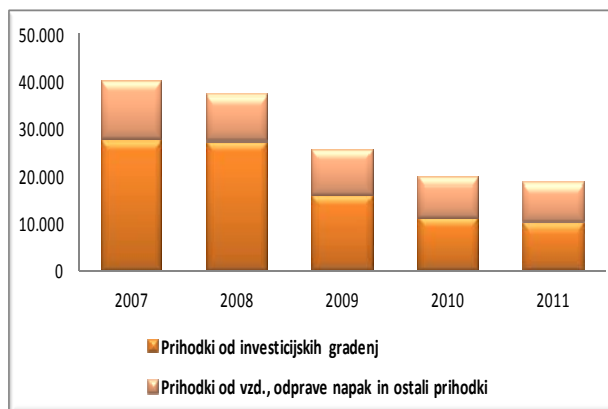
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj z 56%, 44% pa predstavljajo prihodki iz naslova odprave napak, vzdrževanja in ostalih storitev, ki jih je GVO izvajal za potrebe povezanih podjetij.

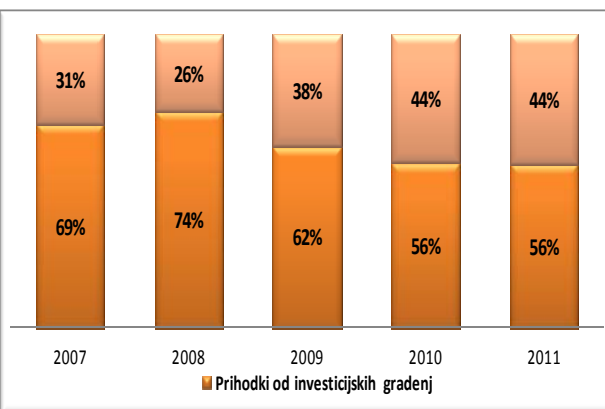
Tabela 3: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Prihodki od investicijskih gradenj	10.422	56%	11.210	56%	93
Prihodki od vzd., odprave napak in ostali prihodki	8.295	44%	8.679	44%	96
Skupaj prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.717		19.889		94

Slika 6: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij za obdobje 2007 – 2011

Slika 7: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij za obdobje 2007 – 2011

Prihodki od prodaje na trgu

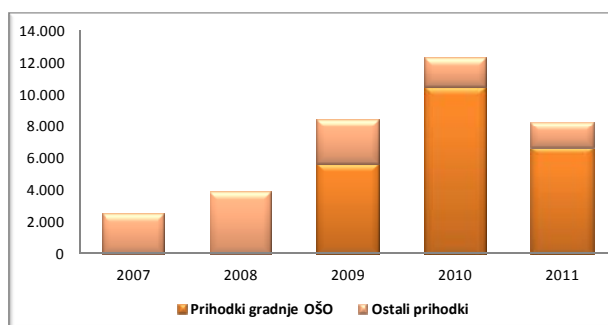
V strukturi prihodkov od prodaje na trgu, največji delež (82%) predstavljajo prihodki iz naslova gradnje, vzdrževanja in upravljanja širokopasovnih omrežij, preostanek (18%) pa so prihodki iz naslova ostalih storitev, ki jih GVO izvaja na trgu (projektiranje, investicijska dela, zakoličbe, prihodki iz naslova aktiviranja že zaključenih OŠO projektov). V podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

Ciklično gibanje prihodkov iz naslova gradnje, vzdrževanja in upravljanja širokopasovnih omrežij je v povezavi z 18 mesečnimi cikli, v katerih je potrebno omrežja zgraditi in aktivirati zasebni del.

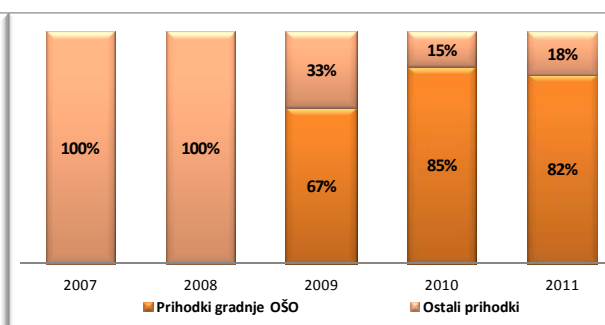
Tabela 4: Struktura prihodkov od prodaje na trgu

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Prihodki gradnje OŠO	6.703	82%	10.461	85%	64
Ostali prihodki	1.517	18%	1.850	15%	82
Prihodki od prodaje na trgu	8.220		12.311		67

Slika 8: Gibanje prihodkov od prodaje na trgu za obdobje 2007 - 2011

Slika 9: Struktura prihodkov od prodaje na trgu za obdobje 2007 – 2011

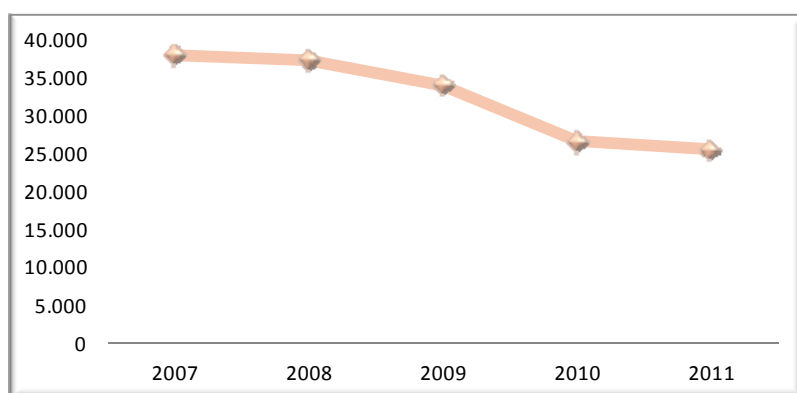
3.4.2. Odhodki

Odhodki skupaj v letu 2011 znašajo 25.370 tisoč EUR (od tega je 49 tisoč EUR oziroma 0,2% finančnih odhodkov), kar je 4% manj kot v letu 2010 in 1% več od planiranih.

Tabela 5: Struktura odhodkov

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Poslovni odhodki	25.321	99,8%	26.547	100,0%	95
Finančni odhodki	49	0,2%	1	0,0%	4900
Skupaj odhodki	25.370		26.548		96

Slika 10: Gibanje odhodkov v obdobju 2007 – 2011

V strukturi odhodkov v letu 2011 predstavljajo stroški materiala, vključno z nabavno vrednostjo prodanega materiala 19%, stroški energije 2%, stroški storitev 11%, stroški dela 48%, amortizacija 5%, stroški podizvajalcev 23% in drugi odhodki poslovanja -10%. Drugi odhodki iz poslovanja poleg rezervacij, slabitev in ostalih odhodkov, vsebujejo tudi usredstveno lastno režijo iz naslova zasebnega vložka podjetja v projektih izgradnje širokopasovnih omrežij.

Tabela 6: Struktura poslovnih odhodkov

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Stroški Materiala + nabavna vrednost	4.912	19%	5.692	21%	86
Stroški energije	615	2%	552	2%	111
Stroški storitev	2.889	11%	2.700	10%	107
Stroški podizvajalcev	5.898	23%	9.719	37%	61
Stroški dela	12.145	48%	12.052	45%	101
Amortizacija	1.372	5%	1.205	5%	114
Drugi odhodki	-2.510	-10%	-5.372	-20%	47
Skupaj poslovni odhodki	25.321		26.548		95

3.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT)

Dobiček iz poslovanja – EBIT za leto 2011 znaša 2.395 tisoč EUR in je za 67% nižji od dobička iz poslovanja v letu 2010 oziroma za 56% nižji od planiranega.

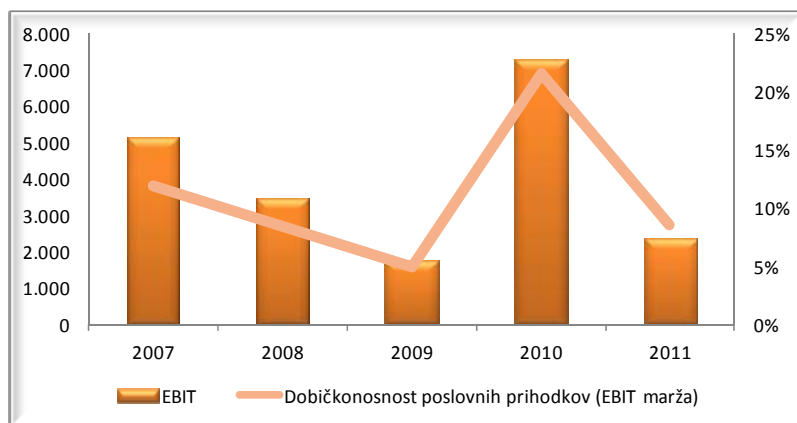
Tabela 7: EBIT, EBIT marža

v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
EBIT	2.395	7.310	33
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	9%	22%	

Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža) v letu 2011 tako znaša 9%.

Odstopanje od planirane vrednosti je posledica izpada prihodkov zaradi zamika pri izvajanju projektov gradnje širokopasovnega omrežja.

Slika 11: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2007 – 2011

3.4.4. Sredstva

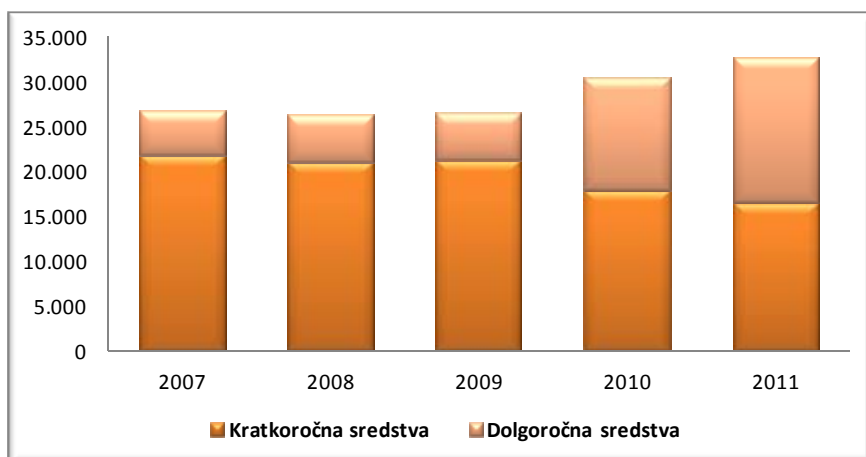
Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2011 znašal 32.680 tisoč EUR in je za 7% višji kot leto poprej. Dolgoročna sredstva so tako ob koncu leta 2011 znašala 16.089 tisoč EUR kar je za 28% več kot v letu poprej in predstavljajo 49% bilančne vsote. Vzrok za povečanje je povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev gradnja OŠO projekta II faza in OŠO projekta Dolenjska.

Tabela 8. Struktura sredstev

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Kratkoročna sredstva	16.591	51%	17.925	59%	93
Dolgoročna sredstva	16.089	49%	12.603	41%	128
Skupaj Sredstva	32.680		30.528		107

Slika 12: Gibanje sredstev v letih 2007 – 2011

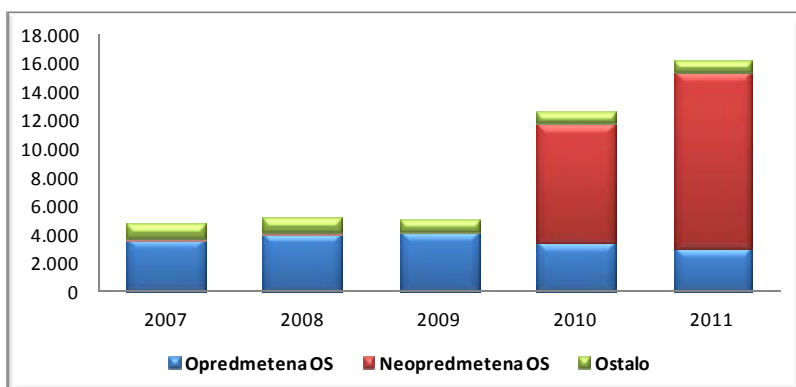
Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (76%), sledijo opredmetena osnovna sredstva (19%), ostalo pa so druge finančne naložbe in odložene terjatve za davek (5%). V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji del predstavljajo koncesije, ki jih ima GVO iz naslova izgradnje širokopasovnih omrežij v letih 2009 in 2010. Porast neopredmetenih osnovnih sredstev v 2011 za 11% je iz naslova gradnja OŠO projekta II faza in OŠO projekta Dolenjska. Opredmetena osnovna sredstva se v 2011 v primerjavi z 2010 vrednostno niso bistveno spreminjala. Skupno je porast dolgoročnih sredstev v 2011, v primerjavi z 2010 znašal 28%.

Tabela 9: Struktura dolgoročnih sredstev

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Opredmetena OS	3.041	19%	3.392	27%	90
Neopredmetena OS	12.272	76%	8.396	67%	146
Ostalo	776	5%	815	6%	95
Skupaj dolgoročna sredstva	16.089		12.603		128

Slika 10: Gibanje dolgoročnih sredstev v letih 2007 – 2011

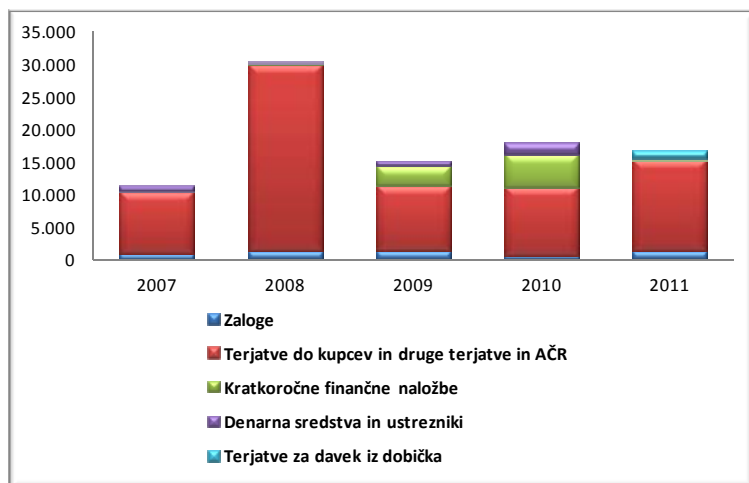
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so ob koncu leta 2011 znašala 16.591 tisoč EUR, so za 7% nižja kot leto poprej. Spremembe v primerjavi z letom 2010 so v povečanju terjatev do kupcev, drugih terjatev in AČR za 35%, ter zmanjšanju kratkoročnih finančnih naložb iz naslova izplačila dividend. V letu 2011 so zaloge porasle za 83% predvsem zaradi gradnje odprtih širokopasovnih omrežij. Prav tako je posledica tega dejstva tudi povečanje terjatev do občin, kot investitorjev izgradnje širokopasovnih omrežij.

Tabela 10: Struktura kratkoročnih sredstev

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Zaloge	1.288	8%	705	4%	183
Terjatve do kupcev in druge terjatve in AČR	14.073	85%	10.416	58%	135
Kratkoročne finančne naložbe	34	0%	5.052	28%	1
Denarna sredstva in ustrezniki	15	0%	1.753	10%	1
Terjatve za davek iz dobička	1.181		0		
Kratkoročna sredstva	16.591		17.926		93

Slika 11: Gibanje kratkoročnih sredstev v letih 2007 – 2011

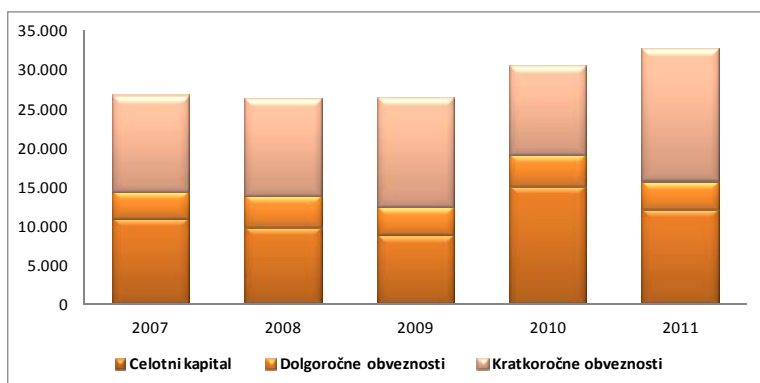
3.4.5. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so konec leta 2011 znašale 32.680 tisoč EUR in so za 7% višje kot leto poprej. Kratkoročne obveznosti so porasle kljub padcu kapitala za 20% ter padcu dolgoročnih obveznosti za 8%. Porast obveznosti je iz naslova porasta kratkoročnih obveznosti za 49%. V strukturi kapitala in obveznosti se je tako delež kapitala zmanjšal iz 50% v 2010 na 37% v 2011, kratkoročne obveznosti pa so porasle iz 37% v 2010 na 51% v 2011.

Tabela 11: Struktura kapitala in obveznosti do virov

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Celotni kapital	12.194	37%	15.233	50%	80
Dolgoročne obveznosti	3.678	11%	3.986	13%	92
Kratkoročne obveznosti	16.808	51%	11.309	37%	149
Kapital in Obveznosti skupaj	32.680		30.528		107

Slika 12: Gibanje kapitala in obveznosti v letih 2007 – 2011

Kapital

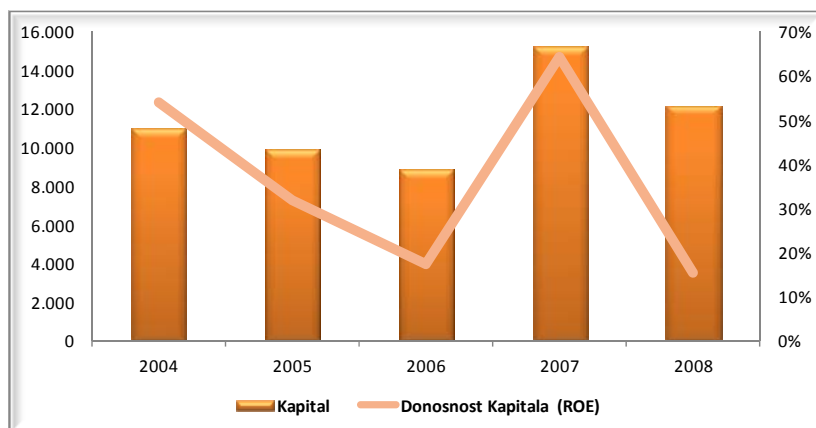
Kapital družbe GVO, vključno z rezervami je ob koncu leta 2011 znašal 12.194 tisoč EUR in je za 20% nižji kot leto poprej ter predstavlja v strukturi virov sredstev 37% (v lanskem letu 50%). Zmanjšanje kapitala je iz naslova zmanjšanja zadržanega dobička zaradi izplačila dividend.

Donosnost kapitala (ROE) je tako v letu 2011 znašala 15% in je v primerjavi z letom 2010 nižja za 49 odstotnih točk. Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid / (kapital predhodnega leta + kapital tekočega leta – ČPI tekočega leta)².

Tabela 12: Kapital in ROE

Kapital & ROE	2011	2010	Indeks 2011/2010
Kapital (v 000 EUR)	12.194	15.233	80
Donosnost Kapitala (ROE)	15%	64%	

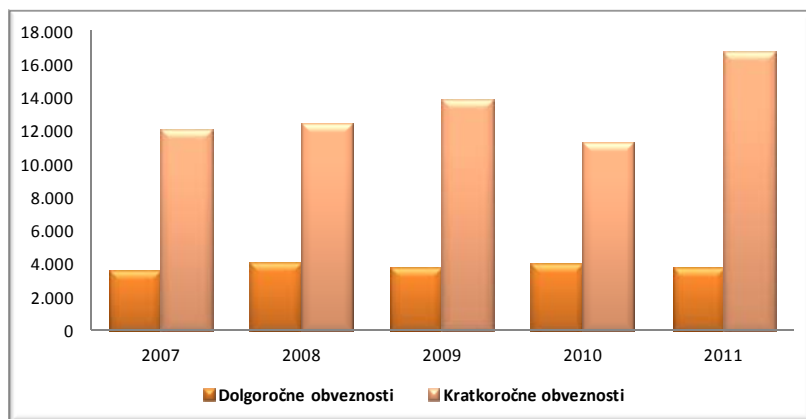
Slika 13: Gibanje kapitala & ROE v obdobju 2007 – 2011

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti iz naslova rezervacij so ob koncu leta 2011 znašale 3.678 tisoč EUR oziroma 11% v strukturi virov sredstev (v lanskem letu 3.986 tisoč EUR oziroma 13%). Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2011 znašale 16.808 tisoč EUR oziroma 51% v strukturi kapitala in obveznosti. V primerjavi z letom 2010 so se kratkoročne obveznosti povečale za 14%. Do povečanja kratkoročnih obveznosti je prišlo zaradi povečanja kratkoročnih poslovnih obveznosti in prejetega kratkoročnega posojila s strani lastnika Telekoma Slovenije d.d. za potrebe zagotavljanja tekoče likvidnosti in ustreznega obratnega kapitala. Zmanjšale so se obveznosti za davek iz dobička in povečali kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki.

Slika 14: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2007 – 2011

3.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost)

Dodana vrednost na zaposlenega izkazuje, kolikšna je povprečna novo ustvarjena vrednost na zaposlenega in je odraz kakovosti poslovnih učinkov.

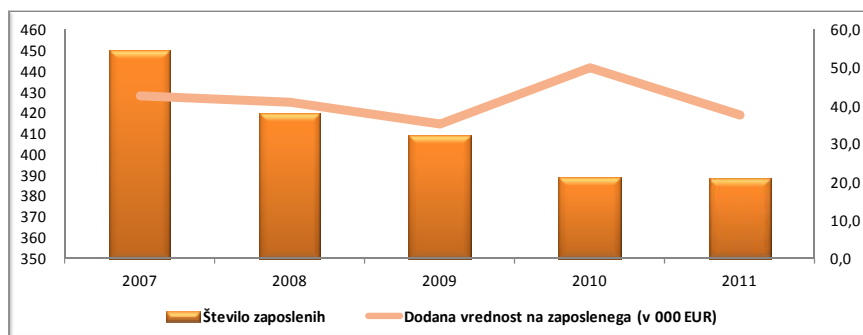
V letu 2011 je znašala dodana vrednost na zaposlenega 37,6 tisoč EUR in je v primerjavi z letom poprej nižji za 12,4 tisoč EUR. Prav tako je dosežena dodana vrednost na zaposlenega višja od minimalne sprejemljive (80% povprečne letne bruto plače na zaposlenega). Kljub padcu je

dodana vrednost na zaposlenega v 2011 še vedno med višjimi v vseh letih delovanja podjetja. Padec dodane vrednosti je ob bolj ali manj nespremenjenih stroških dela posledica nižjega poslovnega izida v 2011.

Tabela 13: Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega

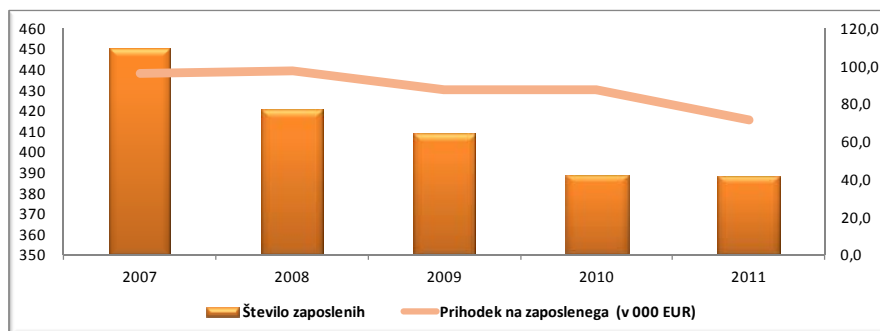
v 000 EUR	2011	2010	Indeks 2011/2010
Dodana vrednost na zaposlenega	37,6	50,0	75
Prihodek na zaposlenega	71,5	87,3	82

Slika 15: Gibanje števila zaposlenih in dodane vrednosti v obdobju 2007 – 2011

V letu 2011 je prihodek na zaposlenega (produktivnost) znašal 71,5 tisoč EUR in je v primerjavi z letom poprej, ko je znašal 87,3 tisoč EUR nižji za 15,7 tisoč EUR. Upoštevajoč vrednosti v preteklih letih, je prihodek na zaposlenega v 2011 med nižjimi v obdobju delovanja podjetja.

Slika 16: Gibanje števila zaposlenih in prihodka na zaposlenega v obdobju 2007 – 2011

3.5. Obratni kapital

V okviru finančno – računovodskih izkazov in analiz se izraz »obratni kapital« največkrat nanaša na kratkoročna sredstva in kratkoročne obveznosti. V bolj poglobljene namene pa se uporablja termin »neto obratni kapital«, ki se izračuna tako, da se od trenutnih kratkoročnih sredstev, prikazanih na aktivni strani bilance stanja (obratni kapital) odštejejo kratkoročne obveznosti, prikazane na pasivni strani bilance stanja.

Glede na izračun neto obratnega kapitala (zaloge+terjatve+AČR-obveznosti-PČR) se le ta spreminja v odvisnosti od:

- vrednosti zalog oziroma višine terjatev in obveznosti, vključno z AČR in PČR
- dnevov obračanja zalog, terjatev in obveznosti

Tabela 14: Neto obratni kapital

v 000 EUR	2011	2010	Razlika
Zaloge	1.288	705	583
Poslovne terjatve	13.825	9.858	3.967
AČR	248	558	-310
Terjatve za davek od dobička	1.181	0	1.181
Poslovne obveznosti	11.410	8.310	3.100
PČR	2.162	1.635	527
Obveznosti za davek od dobička	0	1.364	-1.364
Neto obratni kapital	2.970	-188	3.158

V GVO v okviru politike obvladovanja obratnega kapitala zasledujemo koncept ničelnega obratnega kapitala (ang. Zero working capital) ki vsebinsko pomeni stalne aktivnosti za zmanjševanje razlike med zalogami, terjatvami in obveznostmi do dobaviteljev skozi:

- Učinkovito upravljanje z zalogami s ciljem zmanjševanja le-teh in/ali povečevanja njihovega obrata in s tem posledično zmanjševanje zneska denarja, ki je vezan v zalogah kot tudi časa, ko je denar vezan v zalogah, namesto da bi bil čim prej povrnjen skozi prodajo storitev, ki vključujejo material iz zalog.
- Učinkovito izterjavo in obvladovanje terjatev do kupcev v obsegu in časovnih rokih, ki omogočajo dovolj denarnega priliva za tekoče plačevanje obveznosti do dobaviteljev, podizvajalcev, države in zaposlenih s čimer se zmanjšuje potreba po najemanju dodatnih virov za premostitev časovnih in vrednostnih razlik med prejemi iz naslova terjatev in izdatki iz naslova obveznosti.

Uresničevanje cilja ničelnega obratnega kapitala tako posledično za GVO pomeni:

- Lažje in učinkovitejše zagotavljanje tekoče likvidnosti
- Povečevanje denarnega toka
- Zmanjševanje stroškov dodatnih virov denarja
- Povečanje učinkovitosti procesov naročila storitve → nabave materiala → izvedbe storitve → fakturiranja
- Povečanje učinkovitosti procesov upravljanja z zalogami, terjatvami in obveznostmi

V nadaljevanju je podana analiza ključnih kategorij za izračun obratnega kapitala.

3.5.1. Terjatve

Poslovne in druge terjatve ter AČR so 2011 znašale 14.073 tisoč EUR kar je za 35% več kot v letu 2010. V strukturi največji delež predstavljajo Poslovne terjatve z 98,6%.

Tabela 15: Struktura terjatev

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Poslovne terjatve	13.869	99%	9.972	96%	139
Dani predujmi	2	0%	2	0%	100
Terjatve za DDV in druge davke	717	5%	431	4%	166
Odloženi stroški in vračunani prihodki	248	2%	557	5%	45
Druge terjatve	39	0%	47	0%	83
Popravek vrednosti terjatev	-802	-6%	-593	-6%	135
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	14.073		10.416		135

V starostni strukturi, največji delež predstavljajo nezapadle in nepopravljene terjatve (83%).

Tabela 16: Dospelost terjatev

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Nezapadle in nepopravljene terjatve	11.662	83%	8.443	81%	138
Zapadle in popravljene	46	0%	83	1%	55
Zapadle in nepopravljene terjatve:					
- do vključno 30 dni	74	1%	617	6%	12
- od vključno 31 do vključno 60 dni	20	0%	292	3%	7
- od vključno 61 do vključno 90 dni	48	0%	194	2%	25
- od vključno 91 do vključno 120 dni	82	1%	106	1%	77
- od vključno 121 dne naprej	603	4%	681	7%	89
Vsota zapadlih in nepopravljenih terjatev	2.365	17%	1.890	13%	125
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	14.073		10.416		135

Pri izračunu koeficienta obračanja terjatev do kupcev so v števcu upoštevani samo čisti prihodki od prodaje brez rezervacij, v imenovalcu pa povprečno stanje terjatev. V povprečju so kupci plačevali svoje obveznosti do GVO v 115 dneh, kar je 25 dni hitreje kot v letu 2010.

Tabela 17: Koeficient obračanja terjatev in dnevi vezave terjatev

Koeficient obračanja terjatev do kupcev	2011	2010	Indeks 2011/2010
Čisti prihodki od prodaje brez rezervacij	27.471	33.754	81
Povprečno stanje terjatev do kupcev	8.657	12.921	67
Koeficient obračanja terjatev do kupcev	3,2	2,6	121
Dnevi vezave terjatev	115	140	82

Pri izračunu povprečnega stanja terjatev do kupcev niso upoštevani popravki vrednosti terjatev.

3.5.2. Obveznosti

Stanje poslovnih in drugih obveznosti je v 2011 znašalo 11.410 tisoč EUR kar je za 37% več kot v letu 2010. V strukturi obveznosti, največji delež predstavljajo obveznosti do dobaviteljev 81%, sledijo druge obveznosti (v večji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij) z 12%, ostalo pa so obveznosti do zaposlenih, predujmi in druge davčne obveznosti.

Tabela 18: Struktura obveznosti

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Obveznosti do dobaviteljev	9.196	81%	6.505	78%	141
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	105	1%	134	2%	78
Obveznosti do zaposlenih	689	6%	940	11%	73
Obveznosti za predujme	27	0%	8	0%	338
Druge obveznosti	1.393	12%	723	9%	193
Skupaj poslovne in druge obveznosti	11.410		8.310		137

V strukturi zapadlosti obveznosti, največji delež predstavljajo obveznosti z rokom zapadlosti do 3 mesece (67%), obveznosti z rokom zapadlosti od 3 do 12 mesecev pa 23%.

Tabela 19: Zapadlost obveznosti

v 000 EUR	2011		2010		Indeks 2011/2010
Zapadle	35	0%	31	0%	113
Na odpoklic	1.025	9%	1.160	14%	88
Do 3 mesece	7.703	68%	5.512	66%	140
Od 3 do 12 mesecev	2.647	23%	1.607	19%	165
Od 1 do 5 let	0	0%	0	0%	
Nad 5 let	0	0%	0	0%	
Skupaj poslovne in druge obveznosti	11.410		8.310		137

Povprečno je družba GVO v letu 2011 svoje obveznosti do dobaviteljev plačevala v 114 dnevih oziroma 5 dni prej ko v letu 2010.

Tabela 20: Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev in dnevi vezave obveznosti

Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	2011	2010	Indeks 2011/2010
Stroški materiala, blaga, storitev, nabave OOS, GOŠO zasebni del, material in podizvajalci	16.327	21.314	77
Povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev	5.120	6.927	74
Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	3,2	3,1	104
Dnevi vezave obveznosti	114	119	96

3.5.3. Zaloge

V zalogah ima družba GVO samo zaloge materiala. Stanje zalog materiala je v povprečju v 2011 je znašalo 980 tisoč EUR kar je za 38% manj kot v letu 2010. V strukturi zalog polovico predstavljajo zaloge za potrebe izgradnje širokopasovnih omrežij. Povprečen obrat zalog je v letu 2011 znaša 77 dni in je manjši od povprečnega obrata v 2010 za 15 dni. V povprečju so se zaloge v 2011 obrnile 4,7 krat v letu, v 2010 pa 4 krat v letu.

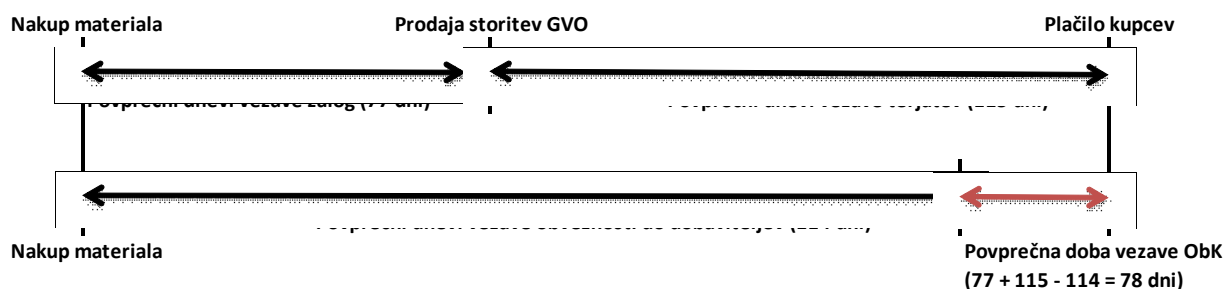
Tabela 21: Koeficient obračanja zalog in dnevi vezave zalog

Koeficient obračanja zalog	2011	2010	Indeks 2011/2010
Poraba materiala in surovin	4.617	6.212	74
Povprečna zalog	980	1.571	62
Koeficient obračanja zalog	4,7	4,0	119
Dnevi vezave zalog	77	92	84

3.5.4. Operativni cikel

Za upravljanje obratnega kapitala se za osnovo merjenja obratnega kapitala največkrat uporablja krogotok denarja. Učinkovitost upravljanja obratnega kapitala je odvisna od čim hitrejših plačil in čim počasnejših izplačil. Upravljanje obratnega kapitala temelji na konceptu operativnega cikla in krogotoka denarja. Operativni cikel je čas med pridobitvijo materiala in plačilom kupcev, ki so posredno povezana s prihodki od prodaje. Ker se operativni cikel osredotoča predvsem na finančne tokove iz zalog, terjatev in obveznosti, se krogotok denarja zajema le iz finančnih tokov iz poslovanja. Krogotok denarja tako lahko opredelimo kot čas med izplačilom obveznosti do dobaviteljev materiala in plačil kupcev.

Slika 17: Operativni cikel družbe GVO v letu 2011

Pri družbi GVO znaša povprečna vezava zalog materiala 77 dni, povprečni dnevi vezave terjatev 115 dni in povprečni dnevi vezave obveznosti 114 dni. To pomeni, da ima družba povprečno dobo vezave obratnega kapitala 78 dni oziroma je družba v letu 2011 za financiranje tekočega poslovanja potrebovala dodatne vire, povprečno v času 78 dni.

3.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na branžo in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno je podan tudi način izračuna. Zaradi zelo dobrih rezultatov podjetja v letu 2010 je kot relevantna primerjava, poleg vrednosti posameznih kazalnikov v 2010, podana tudi povprečna vrednost posameznega kazalnika za obdobje 2007 – 2010.

V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu se ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljava kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

3.6.1. Profitabilnostni kazalniki

EBIT marža; tudi čisti donos prodaje, kazalnik pove koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

Tabela 22: EBIT, EBIT marža primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
EBIT	2.395	7.310	4.006
EBIT marža	13%	38%	21%

Kljub precejšnjemu padcu marže v primerjavi z letom 2010 za 26%, je EBIT marža v letu 2011 malenkost pod povprečjem, ki ga je dosegal GVO v letih 2007 - 2010.

Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik pove, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Tabela 23: Celotni prihodki, celotni odhodki, gospodarnost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Prihodki	27.757	33.945	36.277
Odhodki	25.370	26.548	32.174
Gospodarnost	1,09	1,28	1,13

Vrednost kazalnika v 2011 znaša 1,09 kar pomeni da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvarilo 109 EUR prihodkov. Kljub padcu vrednosti kazalnika v primerjavi z 2010, je vrednost tega kazalnika v 2011 med višjimi v obdobju 2007 – 2011.

Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika čim večja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkovnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev: Večja kot je vrednost obeh kazalnikov večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

Tabela 24: Čisti poslovni izid (ČPI) in donosnost poslovanja ROA primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2011

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
ČPI	1.961	5.863	3.261
Donosnost poslovanja ROA	6%	19%	11%

V letu 2011 je znašala vrednost ROA 6% in bila pod povprečjem za obdobje 2007 – 2010 za 5 odstotnih točk. 6% vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v 2011 na 100 EUR obstoječih sredstev 6 EUR dobička.

Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovanje s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim večja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čisto donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, odvisen od tveganja. Če poslovanje ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov.

Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Če gospodarska družba ali dejavnost nista poslovali pozitivno, če je gospodarska družba ugotovila čisto izgubo, ima vrednost tega kazalnika negativni predznak.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / (kapital tekočega leta + kapital predhodnega leta – čisti poslovni izid tekočega leta) / 2

Tabela 25: ČPI, Kapital in donosnost kapitala ROE primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
ČPI	1.961	5.863	3.261
Kapital	12.194	15.233	9.177
Donosnost kapitala ROE	15%	64%	36%

V primerjavi z letom 2010 je donosnost kapitala v GVO v letu 2011 manjša za 49 odstotnih točk in za 21 odstotnih točk manjša od povprečja v obdobju 2007 – 2011.

Dodana vrednost na zaposlenega; je ključni kazalnik uspešnega gospodarjenja in poleg kvalitete storitev oziroma produktov odraža tudi tehnološko zaostalost in prednost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot (čisti dobiček + odhodki za obresti + davek od dohodka pravnih oseb + odloženi davek + stroški dela) / število zaposlenih

Tabela 26: Število zaposlenih in dodana vrednost na zaposlenega primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Število zaposlenih	388	389	411
Dodana vrednost na zaposlenega	37,6	50,0	41,2

Kot je razvidno iz podatkov, je dosežena dodana vrednost na zaposlenega za 12,4 tisoč EUR nižja od dosežene v 2010 in za 3,6 tisoč EUR nižja od povprečne dosežene dodane vrednosti v obdobju 2007 – 2010.

Produktivnost na zaposlenega; je pokazatelj ali z obstoječimi zaposlenimi podjetje naredi dovolj, preveč ali premalo. Produktivnost na zaposlenega se uporablja tudi kot merilo glede odločitve o zaposlitvi dodatnih kadrov ali odpuščanju obstoječih.

Kazalnik je izračunan kot poslovni prihodki / število zaposlenih

Tabela 27: Število zaposlenih in produktivnost na zaposlenega primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 - 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Število zaposlenih	388	389	411
Produktivnost na zaposlenega	71,5	87,3	88,2

Kljub nenehnemu zmanjševanju števila zaposlenih se je produktivnost na zaposlenega v 2011 v primerjavi z 2010 zmanjšala za 15,8 tisoč EUR in je za 16,7 tisoč EUR nižja od povprečja v obdobju 2007 – 2010.

3.6.2. Kazalniki finančnega stanja

Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev; je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki pove koliko dolgoročnih sredstev ima podjetje v lasti in jih lahko zastavi ali proda.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva

Tabela 28: Kapitalska pokritost dolgoročnih dolgov primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Kapitalska pokritost dolgoročnih dolgov	0,76	1,21	1,31

Družba GVO ima dolgoročna sredstva pokrita s kapitalom 76%.

Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev; je prav tako koeficient dolgoročne likvidnosti in pove ali je podjetje kreditno in investicijsko sposobno. Izračun je predvsem pomemben za banke, v primeru da podjetje najema posojilo. Koeficient pove v kolikšni meri ima podjetje dolgoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri oziroma ali po pokrivanju dolgoročnih sredstev ostane še kaj na razpolago za pokrivanje kratkoročnih sredstev in zalog.

Kazalnik je izračunan kot kapital + rezervacije + dolgoročne obveznosti / dolgoročna sredstva

Tabela 29: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev	0,99	1,53	1,75

Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in normalnih zalog; je tretji koeficient dolgoročne likvidnosti, ki pokaže ali so dolgoročna sredstva, vključno z zalogami, financirana z dolgoročnimi viri.

Kazalnik je izračunan kot kapital + rezervacije + dolgoročne obveznosti / dolgoročna sredstva + zaloge

Tabela 29: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog	0,91	1,44	1,55

Finančna samostojnost; kazalnik pove, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Večji ko je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva

Tabela 30: Finančna samostojnost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Finančna samostojnost	37%	50%	40%

V letu 2011 je imela družba GVO 37% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, v letu 2010 pa celo 50%. V povprečju v obdobju 2007 – 2010 je ta odstotek znašal 40%.

Zadolženost; je komplementaren kazalniku Finančne samostojnosti. Kazalnik namreč pove koliko sredstev je financiranih s tujimi viri. Vrednost koeficienta, ki ga običajno pričakujejo banke znaša 0,5 ali manj.

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / Kapital in obveznosti do virov

Tabela 31: Zadolženost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Zadolženost	63%	50%	60%

V letu 2011 je imela družba GVO 63% sredstev financiranih z tujimi viri, v letu 2010 pa celo 50%. V povprečju v obdobju 2007 – 2010 je ta odstotek znašal 60%.

Finančni vzvod; je kazalnik, ki pove, kolikokrat dolgovi presegajo vrednost kapitala. Priporočljiva vrednost je 0,5 ali celo manj in banke so glede tega kazalnika zelo ostre, saj je kapital za banke najkvalitetnejši vir financiranja.

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / kapital

Tabela 32: Finančni vzvod primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Finančni vzvod	1,68	1,00	1,50

V družbi GVO je vrednost tega kazalnika nad 1, tudi v 2010 in tudi v povprečju v obdobju 2007 – 2010.

Kreditna sposobnost; je kazalnik, ki kaže ali je podjetje kreditno sposobno oziroma ali ima podjetje s kakovostnimi dolgoročnimi viri v celoti pokrita dolgoročna sredstva.

Kazalnik je izračunan kot kapital + dolgoročne obveznosti + rezervacije in dolgoročne PČR / dolgoročna sredstva

Tabela 33: Kreditna sposobnost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Kreditna sposobnost	0,99	1,53	1,75

V letu 2011 je kreditna sposobnost družbe GVO v primerjavi z letom 2010 in povprečjem 2007 – 2010 padla, družba GVO je tudi v 2011 še vedno, v primeru potrebe, kreditno sposobna.

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje če je podjetje neto dolžnik ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital

Tabela 34: Finančno posredniški položaj primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2007 – 2010

	2011	2010	Povprečno 2007-2010
Neto dolžnik & Neto upnik	5.183	-1.926	-1.583
	Neto dolžnik	Neto upnik	Neto upnik

Družba GVO je bila v letu 2011 neto dolžnik.

4. PRODAJA IN NABAVA

4.1. Obseg prodaje

V letu 2011 je družba dosegla prodajo (tj. pridobila posle) v skupni višini 34.532 tisoč EUR, kar je za 46 % več kot v letu 2010.

Prodaja za Telekom Slovenije d.d. je bila dosežena v višini skupaj 14.304 tisoč EUR, kar je za 2 % manj kot v letu 2010, oziroma 25 % manj od načrtovanega. Na področju prodaje na trgu je bilo sklenjenih za 20.229 tisoč EUR novih poslov, kar pomeni realizacijo letnega plana v višini 169 % oz. za 123 % več sklenjenih poslov, kot v enakem obdobju lani. Največji delež znotraj realizirane prodaje na trgu predstavljajo projekti gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bili dokončno potrjeni v mesecu juniju (ko so bile sklenjene pogodbe med Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in občinami kot javnim partnerjem), in posli za Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Tabela 35: Sklenjene pogodbe in naročila (v 000 EUR) primerjalno 2011 in 2010

	2011	2010	Indeks 2011/2010
Telekom Slovenije, d.d.	14.581	14.304	102
Zunanji naročniki	9.080	20.229	45
SKUPAJ	23.661	34.532	69

4.2. Naročniki

V letu 2011 je delež sklenjenih poslov na trgu predstavljal 59 % vrednosti celotne prodaje družbe, posli v deležu 41 % vrednosti prodaje za leto 2011 pa so bili sklenjeni z matično družbo.

Največji naročniki GVO na trgu so občine javne partnerice v projektih gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij. Preostali pomembni naročniki v letu 2011 so tudi in Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, Mobitel, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Siemens ter številna gradbena, nepremičninska, komunalna in projektantska podjetja.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in prestavitve TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela in bazne postaje za mobilne komunikacije.

4.3. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema prevoznih sredstev in prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog itd.

4.4. Naložbe

Struktura naložb v letu 2011 je predvsem odraz omejitev v investicijah. Tako smo v letu 2011 investirali zgolj v nujno potrebna delovna sredstva ter specifično opremo za potrebe izvajanja projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij.

Največji del naložb, v obliki neopredmetenih osnovnih sredstev, predstavlja zasebni vložek GVO v okviru projektov izgradnje OŠO v višini 4.123 tisoč EUR. V primerjavi z letom 2010 je ta vložek manjši, kar je posledica dejstva, da smo z gradnjo novih GOŠO projektov v letu 2011 pričeli šele sredi leta.

V povezavi z izvajanjem GOŠO projektov je bil v letu 2011 del naložb usmerjen v dopolnitev in nadgradnjo obstoječega parka delovnih strojev in voznega parka, kjer bo v naslednjih letih zaradi starosti in izrabe potrebna dokaj intenzivna obnova. Iz tega naslova tudi investicije v strojno mehanizacijo v vrednosti 278 tisoč EUR in investicije v vozni park v vrednosti 380 tisoč EUR v 2011.

Prav tako je bil del naložb namenjen obnovi instrumentov in orodij, kjer prenavljamo nabor, število in še posebej stare nadomeščamo z novimi, ki so modernejši in prilagojeni novim tehnologijam. Del te zamenjave je že bil izveden v 2010, del v 2011, ostalo pa je postopoma načrtovano v prihodnjih letih. Načrtovana prenova in dopolnitev obstoječega nabora instrumentov in orodij izhaja tudi iz strategije razširitve nabora storitev (geodetske storitve, sončne elektrarne) in vstopa na nove trge (Avstrija, Nemčija).

Del naložb je namenjen rednim zamenjavam in posodabljanju računalniške opreme.

Tabela 36: Naložbe primerjalno 2011 in 2010

v €	Leto 2011	Leto 2010	Indeks 2011/2010
Avtomobili	380.286	50.817	748
Instrumenti	59.523	171.400	35
Strojna mehanizacija	278.342	0	
Standardna in specialna orodja	34.767	143.431	24
Računalniška oprema	17.031	18.350	93
Ostala oprema	5.304	2.844	186
SKUPAJ	775.253	386.842	200
Kontejnerji GOŠO		22.881	
GOŠO gradnja	4.123.536	8.371.752	49
VSE SKUPAJ	4.898.789	8.781.475	56

5. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljeni vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija in proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki bo vsem zainteresiranim ponudnikom omogočal ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija), pod enakimi pogoji.

Na območju sedmih občin Mislinjska in Dravske doline (Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju) ter na območju občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi smo v letu 2010 zaključili izgradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, ki širokopasovne storitve danes zagotavljata skupaj več kot 6.400 gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom. V okviru teh dveh projektov smo v manj kot letu dni in pol zgradili skupaj več kot 1.500 kilometrov kableske kanalizacije, v katero smo vpihnili več kot 2.000 kilometrov optičnih kablov. Vanju smo vložili več kot 8 milijonov lastnih sredstev, ki jih nameravamo povrniti v dvajsetletnem obdobju upravljanja in vzdrževanja. Na dan 31.12.2011 je storitve v okviru navedenih omrežij uporabljalo že 2.411 končnih uporabnikov (gospodinjstev, poslovnih in drugih uporabnikov).

Po uspešno zaključeni izgradnji prvih dveh omrežij sedaj nadaljujemo z izgradnjo novih odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva, in sicer na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice. V ta omrežja bomo v letih 2011 in 2012 vložili skupaj skoraj 12 milijonov evrov zasebnih sredstev.

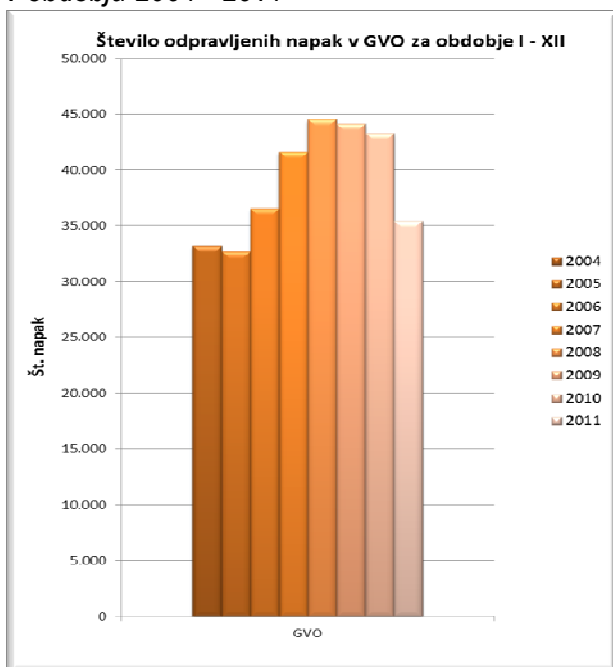
6. UČINKOVITOST POSLOVANJA

6.1. Kurativno vzdrževanje

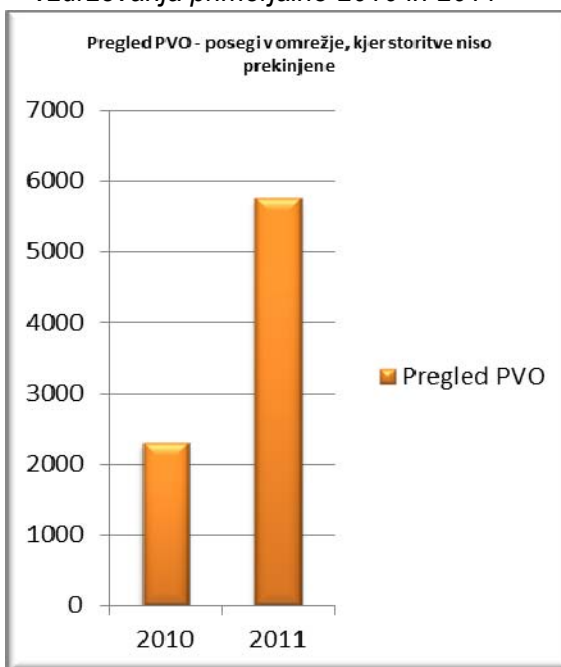
V letu 2011 smo na področju kurativnega vzdrževanja na hrbteničnem in medkrajevnem omrežju Telekoma Slovenije vse napake odpravili in zaključili v pogodbeno določenih časih, kar potrjuje, učinkovito organiziranost ekip na celotnem področju Slovenije.

Statistično je bilo na področju celovite odprave napak za Telekom Slovenije, kjer so bile storitve za naročnike prekinjene ali motene, po nekajletni rasti zaključeno 18% manj opravil kot v predhodnem letu. Odmik je bil le v mesecu juniju, ko je bilo zaradi vremenskih vplivov število odpravljenih napak višje od večletnega povprečja za ta mesec. Zaradi povečevanja deleža širokopasovnih storitev na telekomunikacijskem omrežju se sorazmerno povečuje tudi zahtevnejša diagnostika, ki je potrebna ob takšnih napakah. Smo pa v letu 2011 v primerjavi s predhodnim letom zaključili kar za 250% več opravil na napakah, kjer storitve za naročnike niso bile motene in je bilo potrebno na omrežju opraviti samo določene posege oz. vzdrževanje.

Slika 18: Število odpravljenih napak v GVO v obdobju 2004 - 2011

Slika 19: Pregled posegov preventivnega vzdrževanja primerjalno 2010 in 2011

Prihodki iz naslova kurativnega vzdrževanja za Telekom Slovenije predstavljajo 24 % delež v strukturi prihodkov.

Ob pričetku uporabe širokopasovnega odprtega omrežja, ki je bilo v javno zasebnem partnerstvu zgrajeno na področju Koroške in Ormoža, smo v letu 2011 pričeli z kurativnim vzdrževanjem tudi na tem področju, kjer pa je bilo število napak zanemarljivo, kar potrjuje prednosti optičnih omrežij.

6.2. Preventivno vzdrževanje

Področje preventivnega vzdrževanja je v letu 2011 predstavljalo le 5% delež v strukturi čistih prihodkov od prodaje. Preventivno vzdrževanje za Telekom Slovenije še naprej v manjši meri predstavlja dejansko planirano preventivno vzdrževanje in gre predvsem za interventne posege na ureditvah ali prestavitvah omrežja ter zaradi individualnih ali drugih gradbenih posegov. Manj

sredstev, ki jih Telekom Slovenije namenja za preventivno vzdrževanje se rezultira v slabšem stanju omrežja in posledično povečanem številu interventnih posegov na omrežju.

6.3. Investicijsko vzdrževanje

Področje investicijskega vzdrževanja je v letu 2011 predstavljalo zanemarljiv delež v strukturi čistih prihodkov od prodaje, kar je predvsem posledica izjemno nizkega števila naročil z naslova investicijskega vzdrževanja.

6.4. Investicijska gradnja za Telekom Slovenije

V letu 2011 delež investicij za Telekom Slovenije v celotni strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavlja 38%. Prihodki iz naslova investicij za Telekom Slovenije so se v primerjavi s predhodnim letom zmanjšali, za kar je vzroke potrebno iskati v manjšem številu naročil oz. znižanju cen.

6.5. Delo za trg

V letu 2011 je bil delež prihodkov iz naslova del, pridobljenih neposredno na trgu, 30%. Večji delež (24%) odpade na projekte gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, ostala dela na trgu imajo 6% delež v celotni strukturi čistih prihodkov od prodaje. Prihodki od prodaje materiala niso vključeni.

7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

7.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2004 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja večje tveganje, še posebej v zapletenih razmerah na trgu in finančni krizi. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe.

Tveganje nedoseganja rokov je zlasti na področju odprave napak zelo veliko. Vsak izpad linije predstavlja za Telekom Slovenije izpad prihodkov, vpliva pa tudi na ugled podjetja. Večji izpadi, ki povzročijo večje število napak na povezavah, so večinoma posledica višje sile, predvsem vremenskih vplivov (strela, veter, sneg, žled, poplave ipd.). To tveganje smo obvladovali z ustrezno organizacijo dela, s čimer smo skušali tem bolj skrajšati čase odprave napak. Število napak in čase, potrebne za odpravo, spremljamo dvakrat dnevno.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor smo vložili v poenotenje procesov v posameznih centrih gradnje in uveljavljanje najboljše prakse ter tudi v opremo in vozila, ki omogočajo nemoten poslovni proces.

7.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d. d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d. o. o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih. To se je še posebej izkazalo na javnih razpisih za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje odprtih širokopasovnih omrežij, ki so jih razpisovale občine, operacijo pa sofinancirata Evropska Unija in Republika Slovenija.

7.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neusklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2011 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor za finance Telekoma Slovenije v sodelovanju z GVO Enoto komercialne in marketinga in Enoto za Razvoj in Projektiranje. Glede na lastniška razmerja in s tem povezanega načina financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako pa glede na trge, na katerih delujemo ni prisotno valutno tveganje.

V letu 2012 pričakujemo še dodatno zaostrene razmere na področju terjatev do naših naročnikov, saj likvidnostna kriza nadaljuje in se bo po naših ocenah v letu 2012 še poglobila..

7.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d. d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem tveganj neplačila v preteklosti nismo poznali. S povečevanjem deleža poslov na trgu se tveganje terjatev do kupcev povečuje, sploh v luči zaostrenih gospodarskih razmer, kar smo občutili v letu 2011. V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

7.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

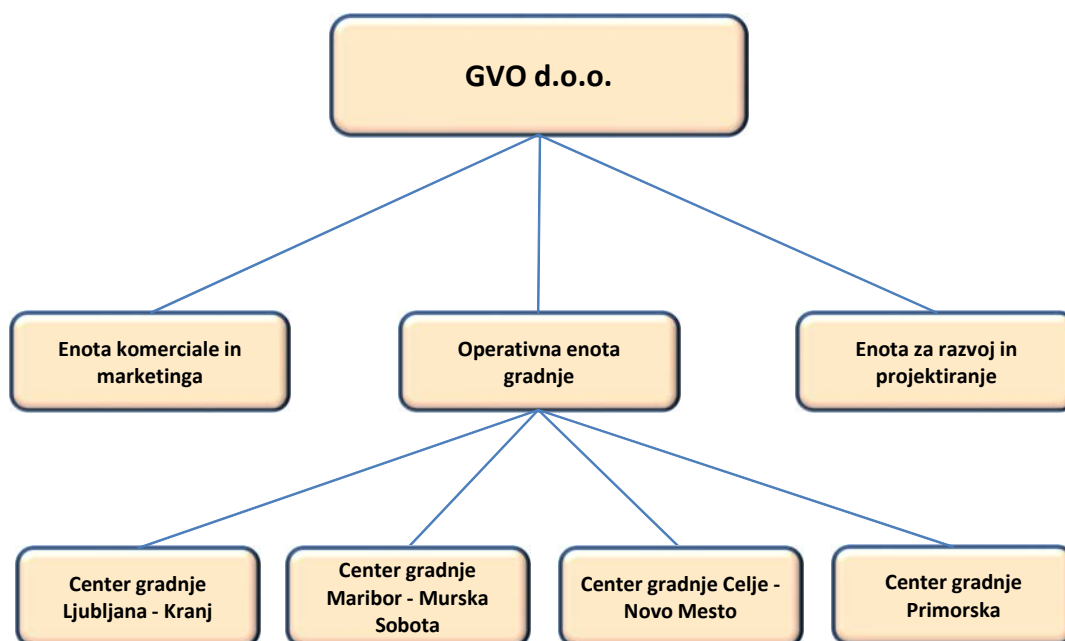
Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnava Sektor za finance Telekoma Slovenije s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev, vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih pa je na strani GVO.

8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

8.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je trinivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projekti pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 20: Organizacijska struktura družbe GVO

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz treh enot, Enote komercialne in marketinga, Operativne enote gradnje in Enote za razvoj in projektiranje.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja so pridobivanje poslov in prodaja storitev v skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, izbor in priprava pogodb, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celotno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na t.i. štiri Centre gradenj, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja so izvajanje projektov izgradnje telekomunikacijskih omrežij, vzdrževanje in odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih skladno z zahtevami kupcev oziroma pogodbenimi določili.

Enota za razvoj in projektiranje se delno nahaja v Celju, kjer je projektivni biro, preostali del pa na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja so izvajanje celovitih storitev na področju projektiranja, planiranje, spremljanje in nadzor nad ekonomskim položajem družbe, izvajanje okoljskega planiranja in skrb za celovito izvajanje informacijske podpore.

V družbi GVO v letu 2011 ni bilo organizacijskih sprememb.

8.2. Zaposleni

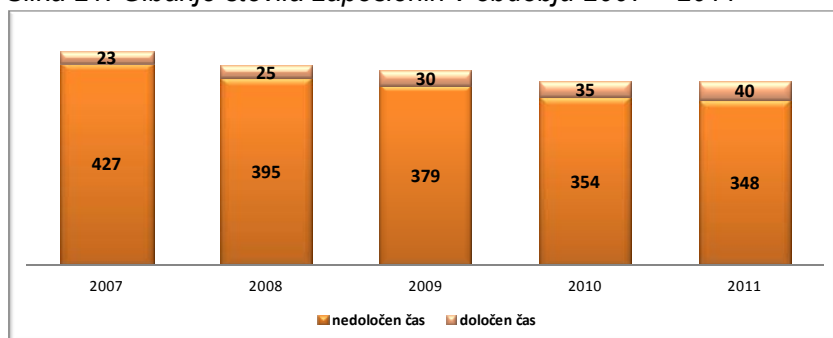
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2011 je bilo v GVO, d.o.o. 388 zaposlenih, od tega 348 z delovnim razmerjem za nedoločen čas (90 %) in 40 z delovnim razmerjem za določen čas (10 %). V primerjavi z letom 2010 se število zaposlenih ni bistveno spremenilo, prišlo pa je do sprememb razmerij med zaposlenimi za nedoločen in določen čas v prid povečanju deleža zaposlenih za določen čas.

Tabela 37: Kategorije zaposlenih primerjalno 2011 in 2010

Kategorije zaposlenih	2011		2010		Indeks 2011/2010
nedoločen čas	348	90%	354	91%	98
določen čas	40	10%	35	9%	114
Vsi zaposleni	388		389		100

Slika 21: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2007 – 2011

Glavni razlog zaposlitve delavcev za določen čas v letu 2011 je bil predvsem začasno povečan obseg dela.

Tabela 38: Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas v 2011

Vzrok	Število
povečan obseg	32
pripravniki	0
nadomeščanje	0
mandat	1
Skupaj določen čas	33

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije je v letu 2011 znašalo 33 oziroma 8,5 % vseh zaposlenih. V primerjavi z letom 2010 je v letu 2011 število invalidov poraslo za 2 in sicer v skupini invalidov III. Kategorije. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

Tabela 39: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2011 in 2010

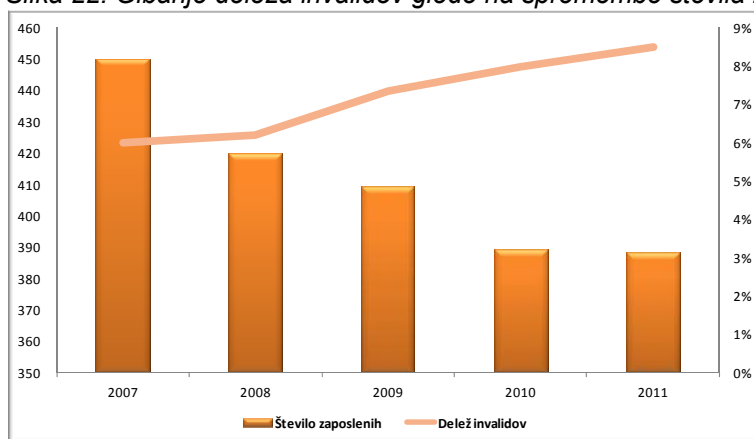
Kategorije Invalidov	2011		2010		Indeks 2011/2010
invalidi II. kategorije	2	6%	2	6%	100
invalidi III. kategorije	31	94%	29	94%	107
Skupaj	33		31		106

Tabela 40: Struktura invalidov v 2011

Kategorije	Trajanje dela	Število
invalidi II. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	1
invalidi II. kategorije	polni delovni čas	1
invalidi III. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	5
invalidi III. kategorije	skrajšani delovni čas (30 ur / teden ali drugo)	2
invalidi III. kategorije	polni delovni čas	24
Skupaj		33

Družba GVO, d.o.o. je v letu 2011 ves čas presegala predpisano kvoto. Na dan 31.12.2011 je družba presegla kvoto za 21 invalidov, zato je upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerih invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Slika 22: Gibanje deleža invalidov glede na spremembe števila zaposlenih v obdobju 2007 – 2011

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi

V družbi prevladuje delež moških, ki znaša 96%, njihova povprečna starost je 42,3 let. Delež žensk znaša 4 %, njihova povprečna starost pa je 43 let. Povprečna delovna doba moških je 22,1 let, žensk pa 22,3 let. Povprečno število let delovne dobe in starosti zaposlenih se v zadnjih letih postopno viša zaradi česar bo v naslednjih letih nujno potrebna starostna prenova kadra preko zaposlovanja mlajšega kadra.

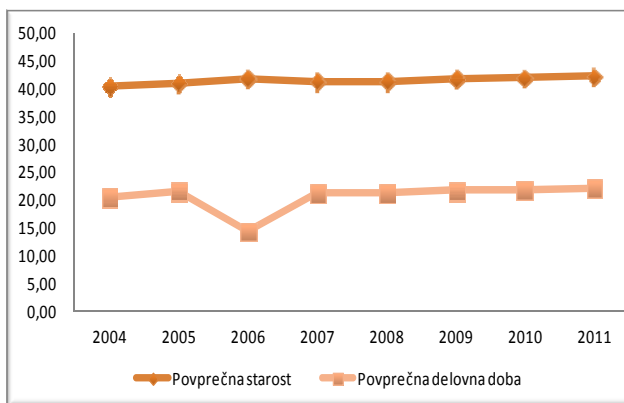
Tabela 41: Struktura zaposlenih po spolu primerjalno 2011 in 2010

Število	2011		2010		Indeks 2011/2010
Moški	372	96%	373	96%	100
Ženske	16	4%	16	4%	100
Skupaj	388		389		100

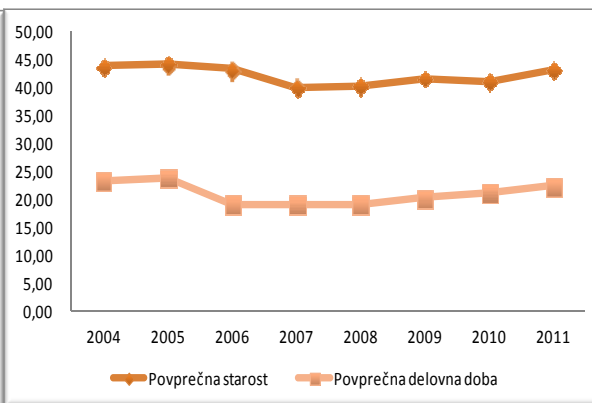
Tabela 42: Povprečna starost in povprečna delovna doba primerjalno 2011 in 2010

Moški	2011	2010	Indeks 2011/2010
Povprečna starost	42,30	41,90	101
Povprečna delovna doba	22,10	21,80	101
Ženske			
Povprečna starost	43,00	41,00	105
Povprečna delovna doba	22,30	21,20	105

Slika 23: Gibanje povprečne starosti in Povprečne delovne dobe v obdobju 2004 – 2011 – moški

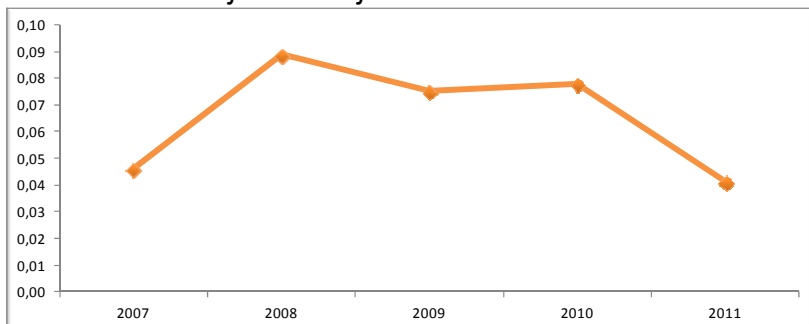
Slika 24: Gibanje povprečne starosti in povprečne delovne dobe v obdobju 2004 – 2011 – ženske

8.2.4. Prihodi in odhodi- fluktuacija

V preteklem letu je bilo zaposlenih 14 novih delavcev. Število zaposlenih se je znižalo za 16 zaposlenih, in sicer 1 zaposleni je odšel zaradi disciplinskega postopka, 2 sta odšla zaradi osebnih razlogov, 4 zaposlenim se je iztekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, z razlogom presežnega delavca - odpravnino je odšlo 5 zaposlenih, 2 sta odšla sporazumno in 1 zaposleni zaradi upokojitve. Fluktuacija je v letu 2011 znašala 4,11 % in je za 3,7% nižja kot v letu 2010. Zniževanje fluktuacije je odraz dejstva, da je družba GVO kljub krizi še vedno dober delodajalec, kjer je varnost zaposlitve dobra in ki redno izplačuje plače in ostala izplačila iz naslova dela.

Slika 25: Fluktuacija v obdobju 2007 – 2011

8.2.5. Izobrazbena struktura

Pregled izobrazbene strukture zaposlenih kaže, da ima v letu 2011 53% zaposlenih manj kot V. stopnjo strokovne izobrazbe, 30% jih ima V. stopnjo, 17% pa ima doseženo VI. - VIII. stopnjo strokovne izobrazbe.

Tabela 43: Izobrazbena struktura primerjalno 2011 in 2010

st. izob./leto	st. dejanske izobrazbe na dan 31.12.			
	2010		2011	
I. do III.	76	20%	79	20%
IV.	130	33%	127	33%
V.	117	30%	111	29%
VI.	41	11%	47	12%
VII.	23	6%	23	6%
VIII.	2	1%	1	0%
Skupaj	389		388	

V primerjavi s preteklim letom se je izobrazbena struktura izboljšala v povprečju za 4%

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

V februarju 2011 smo zaključili letne ocenjevalne razgovore v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2010,
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2011,
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

Ocena delovne uspešnosti ni neposredno vezana na gibljivi del plače, ima pa posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

8.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

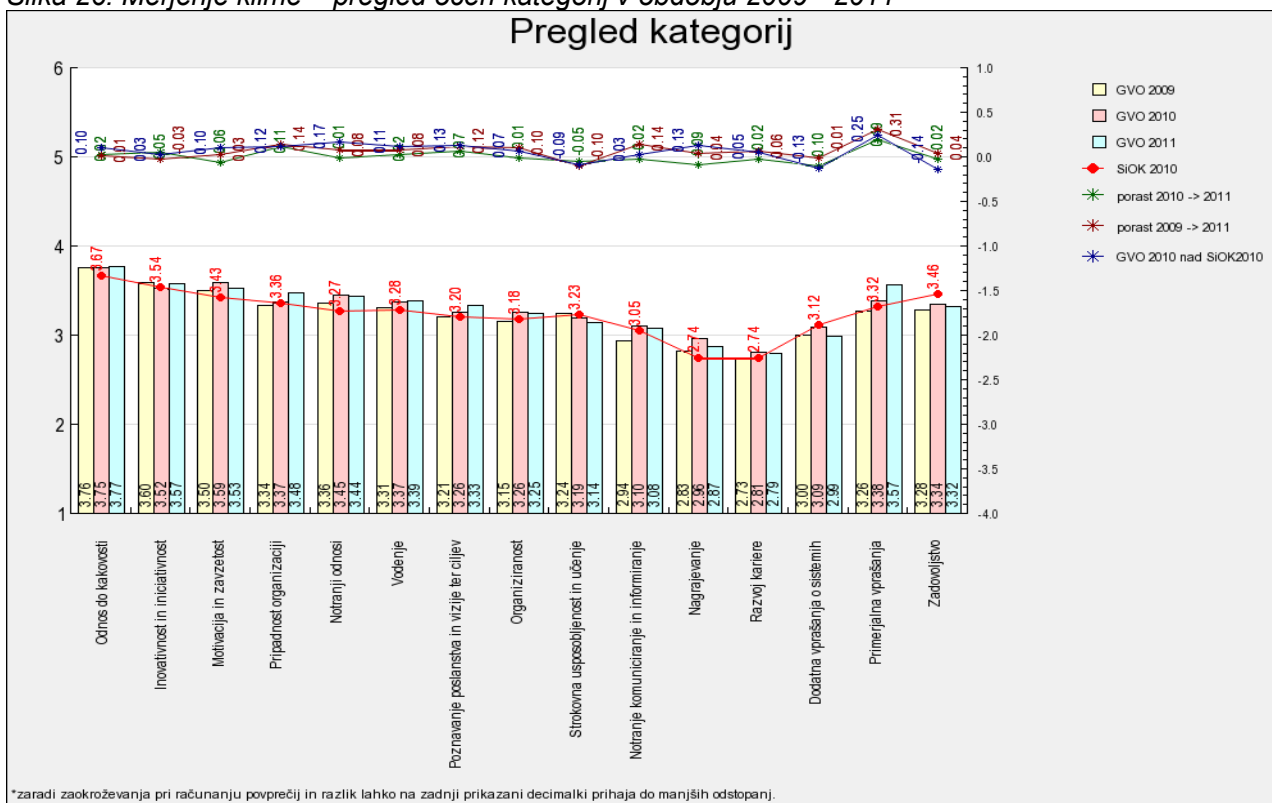
V GVO d.o.o. od leta 2005 merimo organizacijsko klimo, v letu 2011 torej že sedmič. Odziv zaposlenih je bil v vseh letih merjenja dober. Ta trend se nadaljuje tudi v letu 2011, ko je bilo oddanih 297 anket (76 % udeležba).

V letu 2011 na nadaljnjo izboljšanje organizacijske klime ter zadovoljstva zaposlenih nakazujeta predvsem dve informaciji. Prva je že omenjena visoka udeležba zaposlenih, druga pa nakazuje še nekoliko bolj pozitivno vzdušje v organizaciji. Srednja vrednost vseh ocen je višja za 0,01 ocene in znaša v letu 2011 3,30.

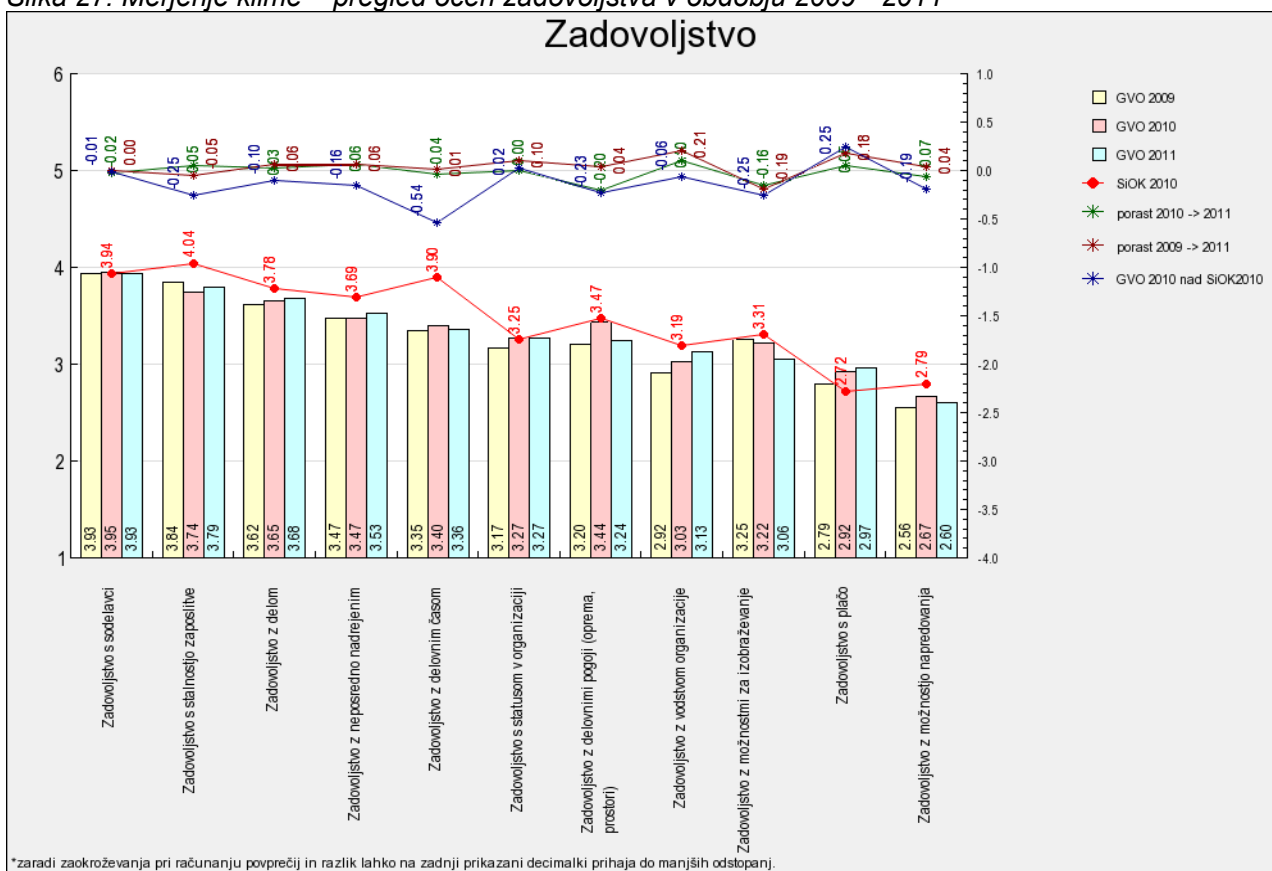
Trend ocen klime kaže na počasno vendar stabilno rast v zadnjih dveh letih še posebej na področjih: pripadnost zaposlenih, poznavanje strategije in ciljev ter ocena učinkovitosti vodstva in organiziranosti.

Srednja vrednost ocen zadovoljstva je nekoliko padla (za 0,02 ocene). Najvišje so ocenjene kategorije zadovoljstvo s sodelavci, s stalnostjo zaposlitve in z delom. Najslabše sta ocenjeni kategoriji zadovoljstvo s plačo in z možnostjo napredovanja.

Slika 26: Merjenje klime – pregled ocen kategorij v obdobju 2009 - 2011

Slika 27: Merjenje klime – pregled ocen zadovoljstva v obdobju 2009 - 2011

Merjenje organizacijske klime v GVO je potrdilo konstantno rast iz leta v leto, kar potrjuje intenzivno delo in usklajevanje z zaposlenimi. Zavedamo se, da v zaostrenih gospodarskih razmerah ni možno finančno nagrajevanje zaposlenih v takšnem obsegu, kot so pričakovanja zaposlenih, kljub vsemu pa zaposleni v GVO verjamejo v podjetje, njegov razvoj in obstoj ter zaupajo vodstvu. Še posebej je spodbuden podatek, da so med največjimi skoki navzgor ocene s področij pozicije GVO-ja na trgu, ugledu družbe, varnosti zaposlitve, realnosti, jasnosti in poznavanju postavljenih ciljev in obenem zavedanje o nujnosti stalnih sprememb. Vse to pa je ključnega pomena za nadaljnji razvoj družbe, saj lahko gradimo na izjemno visoki motivaciji zaposlenih, ki se zavedajo pomena izobraževanja, novih znanj in izkušenj ter vseh potrebnih sprememb, ki bodo vodile k zastavljenim ciljem in jasno postavljeni strategiji družbe.

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

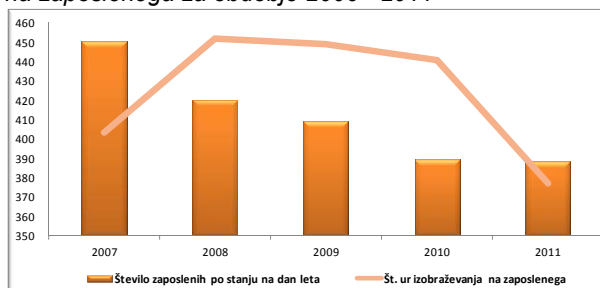
Zmanjševanje vseh kazalnikov izobraževanja v letu 2011 je predvsem posledica usmeritve družbe, da se zaposleni izobražujejo ciljno, glede na dejanske strokovne potrebe dela.

V letu 2011 se je tako zmanjšal delež udeležencev izobraževanj iz 369 na 158 oziroma za 57%. Prav tako pa se je zmanjšal tudi delež udeležencev izobraževanj glede na celotno število zaposlenih in sicer iz 95% na 41%. Število udeležb na izobraževanjih se je v letu 2011 glede na leto 2010 zmanjšalo za 62%, razmerje med izobraževanji doma in v tujini pa je ostalo približno enako. Ustrezno so se zmanjšali tudi neposredni stroški izobraževanj in sicer za 62% oziroma 71,1 tisoč EUR.

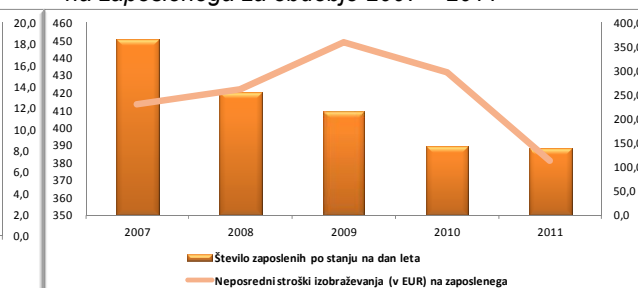
Tabela 44: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2011 in 2010

Kazalnik	2011	2010	Indeks 2011/2010
Število zaposlenih po stanju na dan leta	388	389	100
Število udeležencev izobraževanj	158	369	43
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	41%	95%	43
Štev. ur izobraževanja	1.910	6.433	30
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	5	17	30
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	44.114	115.229	38
Neposredni str. izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	114	296	38
Število izobraževanj doma	222	586	38
Število izobraževanj tujina	5	8	63
Skupaj število izobraževanj	227	594	38

Slika 28: Število ur izobraževanja na zaposlenega za obdobje 2006 - 2011

Slika 29: Neposredni strošek izobraževanja na zaposlenega za obdobje 2007 - 2011

Največji delež števila udeležb na izobraževanjih v letu 2011 je pripadel varnosti in zdravju pri delu (28%), izobraževanju s področja informacijsko telekomunikacijske tehnologije (26%) in druga znanja (26%). V celoti se je število udeležb zmanjšalo za 62% v primerja z letom 2010.

Tabela 45: Udeležba na izobraževanju po vsebinskih tematskih področjih primerjalno 2011 in 2010

Število udeležb po področjih izobraževanj	2011		2010		Indeks 2011/2010
Informacijsko telekomunikacijske tehnologije	60	26%	91	15%	66
Prodaja	0	0%	0	0%	
Informatika in računalništvo	0	0%	9	2%	0
Vodenje	12	5%	48	8%	25
Komunikacijske veščine	1	0%	0	0%	
Tuji jeziki	0	0%	2	0%	0
Varnost in zdravje pri delu	63	28%	388	65%	16
Energetika in strojništvo	22	10%	4	1%	550
Zakonodaja	6	3%	36	6%	17
Ekonomika	4	2%	6	1%	67
Poslovno komuniciranje in poslovne veščine	0	0%	0	0%	
Druga znanja	59	26%	10	2%	590
Skupaj	227		594		38

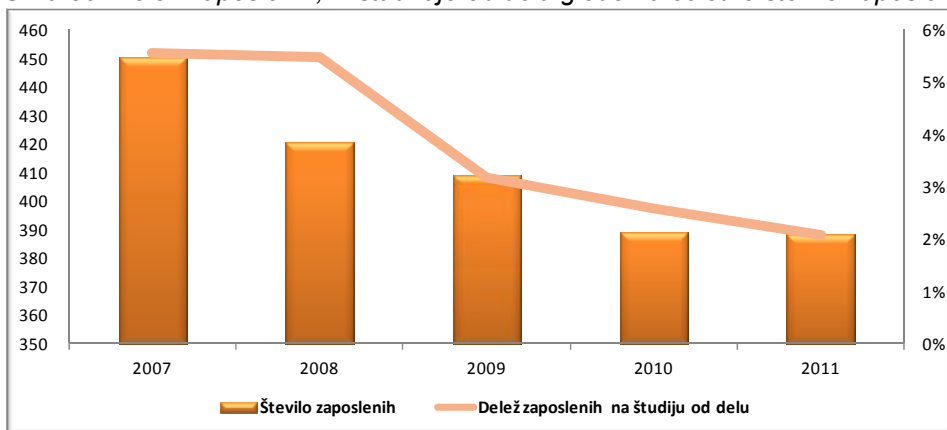
8.2.9. Študij ob delu

Na dan 31.12.2011 ima 8 zaposlenih sklenjeno pogodbo o študiju ob delu. V letu 2011 so trije zaposleni zaključili šolanje na višji šoli in en na srednji šoli, z dvema pa je bila sklenjena pogodba o študiju na višji šoli oziroma fakulteti. Zaposleni, ki je bil zavezan k pridobitvi visoke izobrazbe po pogodbi o zaposlitvi, je v letu 2011 uspešno končal študij.

Tabela 46: Zaposleni, ki ob delu študirajo in imajo sklenjeno pogodbo za študij ob delu z GVO

Študij ob delu	2011		2010		Indeks 2011/2010
srednje šole	0		1	10%	0
višje šole	5	63%	7	70%	71
visoke šole in fakultete	3	38%	2	20%	150
podiplomski študij	0		0	0%	
Skupaj	8		10		80

Slika 30: Delež zaposlenih, ki študirajo ob delu glede na celotno število zaposlenih v letih 2007 – 2011

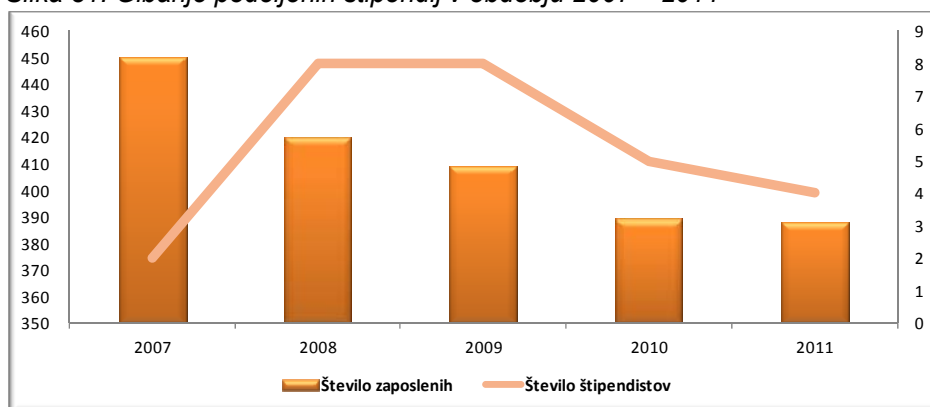
8.2.10. Štipendije in pripravništvo

Štipendiranje v družbi GVO izvajamo od leta 2006 dalje. Ob koncu leta 2011 so imeli sklenjeno pogodbo o štipendiranju s štirimi dijaki, od tega je bila trem podaljšana pogodba, pod pogojem, da zaključijo šolanje v februarju 2012, en dijak pa redno dobiva štipendijo. Vsi so vpisani v program elektrotehnik telekomunikacij. Število štipendistov se je od leta 2010 zmanjšalo za dva študenta oziroma za 20%, od katerih je bila pogodba z enim od njiju prekinjena, drugi pa je tik pred diplomo.

Tabela 47: Štipendiranje primerjalno 2011 in 2010

Štipendiranje	2011		2010		Indeks 2011/2010
srednje šole	4	100%	4	80%	100
višje šole	0		0		
visoke šole in fakultete	0		1	20%	0
podiplomski študij	0		0		
Skupaj	4		5		80

Slika 31: Gibanje podeljenih štipendij v obdobju 2007 – 2011

Obvezno delovno prakso je opravljalo 38 dijakov in študentov, v trajanju od 2 tednov do 6 mesecev, kar je za 6 šolajočih manj kot v lanskem obdobju. Tritedensko počitniško prakso v poletnih mesecih sta opravljala 2 štipendista.

8.2.11. Stroški dela

Družba GVO, d. o. o. je odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Družba se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 70,2 %, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 11,7 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3,4 %, delež regresa 3,8 % in delež ostalih stroškov dela 10,9 %.

Regres za letni dopust za leto 2011 je bil izplačan pri plači za mesec april 2011 v višini 1.045,48 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana pri plači za mesec november 2011 v višini 650 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2010 so stroški za dodatke, stimulacijo ter 13. plačo in božičnico podani v naslednji tabeli:

Tabela 48: Stroški za dodatke primerjalno 2011 in 2010

	2011	2010	Indeks 2011/2010
dodatki	304.252	323.788	94
nadure	154.812	163.365	95
mesečna stimulacija	9.779	61.993	16
13. plača*	150.604	299.289	50
božičnica	248.950	143.721	173

*v letu 2011 predstavlja 13. plača poračun za leto 2010

8.2.12. Povprečna plača

V letu 2011 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. Izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda se v letu 2011 ni povečala in znaša 560,32 EUR. Zadnje povečanje je bilo 01.08. 2009.

Tabela 49: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2011 in 2010

	2011	2010	Indeks 2011/2010
Povprečna bruto plača GVO	1.677,91	1.722,80	97
Povprečna bruto plača v RS	1.509,69	1.494,88	101
Indeks GVO / RS	111,14	115,25	96
Indeks nominalne rasti GVO	97		
Indeks letne realne rasti GVO	96		
Indeks cen življenjskih potrebščin	102		

* zadnji znani podatek za povprečno plačo v RS 2011 je za obdobje januar – oktober 2011

8.2.13. Izraba delovnega časa

Število vkalkuliranih ur (redne ure + nadure + neizvršene ure) se je v letu 2011 v primerjavi z letom 2010 zmanjšalo za 4,2 %. V okviru izvršenih ur so se redne ure zmanjšale za 4,3%, kar je predvsem posledica manjšega števila zaposlenih. Število nadur se je povečalo za 1,6 %. Neizvršene ure so se zmanjšale za 4,5%. V okviru neizvršenih ur so se neizvršene ure v breme podjetja zmanjšale za 0,7%, neizvršene ure v breme drugih pa so se zmanjšale za 19,5%. Zmanjšanje neizvršenih ur v breme drugih v višini 19,5% predstavlja predvsem zmanjšanje odsotnosti zaradi bolniške (za 3,4 zaposlenega iz ur in sicer iz 12,6 zaposlenega iz ur v letu 2010 na 9,2 zaposlenega iz ur v letu 2011).

V kolikor pogledamo strukturo neizvršenih ur v smislu % na število vkalkuliranih ur ugotovimo, da se je povečal delež neizvršenih ur v breme podjetja za 0,5%, kar je predvsem posledica večje izrabe letnega dopusta. Delež neizvršenih ur v breme drugih se je prav zmanjšal za 0,7%, predvsem zaradi zmanjšanja odsotnosti zaradi bolniške.

Tabela 50: Izraba delovnega časa v urah primerjalno 2011 in 2010

	2011		2010		Indeks 2011/2010
Fond vkalkuliranih ur	816.649		852.744		96
Izvršene ure	656.871	100%	685.374	100%	96
redne ure	641.341	98%	670.090	98%	96
nadure	15.530	2%	15.284	2%	102
Neizvršene ure	159.778	100%	167.370	100%	95
v breme podjetja	132.606	83%	133.606	80%	99
v breme drugih	27.172	17%	33.764	20%	80

8.2.14. Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja, zaposleni so bili napoteni na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča. Za delovne jubilate so bila organizirana srečanja, prejeli pa so tudi priložnostno darilo. Ob koncu leta smo organizirali skupno srečanje za vse zaposlene v družbi. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči. Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, ravno tako pa smo obdarovali tudi njihove prvošolce ob vstopu v šolo.

Ob koncu leta so bila organizirana srečanja za upokojene delavce, obdarjeni pa so bili tudi predšolski otroci zaposlenih. Podjetje podpira Klube upokojencev Telekoma Slovenije in druga interesna društva.

8.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k realizaciji usmeritev iz ocen tveganj, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven, pregledom delovnih ekip na terenu, usposabljanjem iz varnosti pri delu in požarne varnosti, preizkusom alkoholiziranosti na delovnem mestu in ostalim aktivnostim v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter varstva pred požarom. Na 4-ih seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 64 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so prejeli priročnik za usposabljanje o varnosti pri delu ter na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti, so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 151 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 18 delavcev.

Za 42 delavcev, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, smo nadaljevali s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu.

Na vseh lokacijah družbe so bila organizirana preventivna cepljenja proti gripi, ki so ga izvedli

Zavodi za zdravstveno varstvo. Cepljenja se je udeležilo 50 delavcev.

Osebna varovalna oprema

Nadzirana je bila uporaba osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti. Na vseh lokacijah so se nadaljevale aktivnosti kemičnega čiščenja močno zamazanih delovnih oblačil.

Poškodbe pri delu

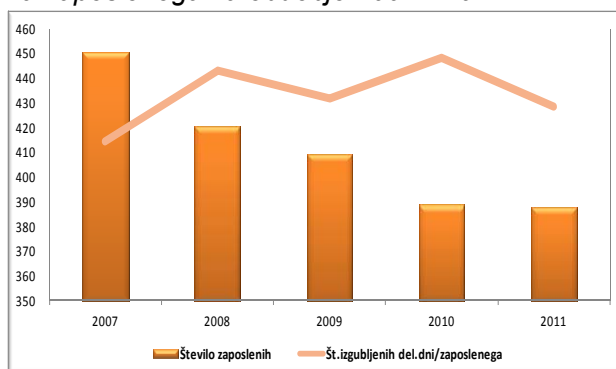
Leta 2011 je bilo prijavljenih 18 poškodb pri delu (enako v letu 2010). V poškodbah se je poškodovalo 5% zaposlenih delavcev (5% v letu 2010).

Tabela 51: Skrb za varstvo pri delu in zdravstveno varstvo primerjalno 2011 in 2010

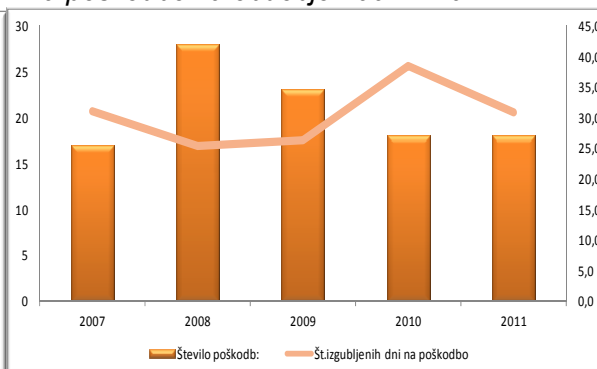
Varstvo pri delu in zdravstveno varstvo	2011	2010	Indeks 2011/2010
Število zaposlenih	388	389	100
Število poškodb:	18	18	100
Delež zaposlenih s poškodbo	5%	5%	100
Št. izgubljenih delovnih dni	554	693	80
Št.izgubljenih del.dni/zaposlenega	1,4	1,8	80
Št.izgubljenih dni na poškodbo	30,8	38,5	80
Št. izgubljenih delovnih ur	3.436	5.488	63
Št.izgubljenih del.ur/zaposlenega	8,9	14,1	63
Št. zdravstvenih pregledov	169	211	80
- Predhodni pregledi	18	11	164
- Obdobni pregledi	151	200	76
Št. cepljenih proti gripi	50	64	78
Št. cepljenih proti KME	42	124	34
Št. smrtnih primerov	0	0	

Delavci so zaradi poškodb pri delu v letu 2011 izostali z dela skupaj 3.436 delovnih ur (554 dni) oziroma 30,8 dni na poškodbo (2010; 5.488 ur oz. 693 dni / 38,5 dni na poškodbo). 2 poškodovana delavca sta v letu 2011 izostala z dela več kot 30 delovnih dni (leto prej 6).

Slika 32: Število izgubljenih dni na zaposlenega za obdobje 2007 - 2011

Slika 33: Število izgubljenih dni na poškodbo za obdobje 2007 - 2011

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov ter hidrantov. Vsi

udeleženci usposabljanj so bili med praktično vajo evakuacije vodeni po požarnem stopnišču v objektu Stegne. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki.

8.2.16. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d. o. o., kot tudi s Svetom delavcev GVO, d. o. o.. Člane na skupnih sestankih direktor informira o poslovanju družbe ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost. Se pa že uspešno širimo na nova, sorodna delovna področja elektroenergetskih omrežij.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v ponudbi celovitih in do okolja prijaznih storitev s področja projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Izvedene visoko kakovostne storitve, ki zadovoljujejo zahteve in pričakovanja naših naročnikov in drugih zainteresiranih strani so izpolnjene s stalnim prepoznavanjem in izpolnjevanjem njihovih zahtev. Lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem pa se kaže tudi skozi:

- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Hkrati je naša vizija biti vodilni ponudnik celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektro omrežij v regiji. S stalnimi spremembami, diverzifikacijo storitev in prilagajanjem potrebam kupcev želimo biti prvi. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Prepričani smo, da imamo v družbi GVO zaposlene motivirane delavce, ki bodo našim poslovnim partnerjem s svojim znanjem, s svojimi izkušnjami in s sodobno opremo ter ob dobri organiziranosti tudi v prihodnje zagotavljale kakovostne storitve.

10. SKRB ZA OKOLJE

Dejavnost projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična ter ne zahteva posebne obravnave. Kljub temu se družba zaveda odgovornosti varstva okolja in posveča posebno pozornost ravnanju z okoljem.

Varstvo okolja je vključeno v program usposabljanja zaposlenih in je stalno sestavni del usposabljanj iz varnosti pri delu. Organizirano je razvrščanje in odvoz posameznih vrst odpadkov, kot so neuporabni in demontirani ostanki kablov, papir, kartonska embalaža, tonerji, baterije, plastični in drugi odpadki. Skrbimo, da so vsi gradbeni odpadki oddani pooblaščenim odjemalcem. Za zmanjšanje hrupa nabavljamo samo certificirane delovne stroje in opremo, za manjše emisije oz. porabo pogonskih goriv redno servisiramo oz. obnavljamo vozni park. Vzpostavili smo spremljanje mesečne evidence oz. sistema nadzora porabe električne energije funkcijskih lokacij OŠO. Prav tako vodimo posebno evidenco zajetih in uporabljenih hladilnih plinov za klimatske naprave.

11. RAZISKAVE IN RAZVOJ

V letu 2011 smo v okviru širitve portfelja storitev na področje storitev strojnih instalacij ustrezno izobrazili 10 zaposlenih, ki so pri Obrtni zbornici opravili strokovni izpit in pridobili spričevalo o usposobljenosti za ravnanje z ozonu škodljivimi snovmi in fluoriranimi toplogrednimi plini. Na podlagi tega in nabavljene ustrezne opreme smo pridobili potrdilo o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij za vzdrževanje in namestitve nepremične opreme za hlajenje, klimatizacijo in toplotnih črpalk, ki ga izdaja Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.

Pri opazovanju trga na področju geodetskih del smo, na poslih povezanih z zemljiškim katastrom, opazili njegovo zelo visoko odpornost na krizo. Ni bilo videti občutnega padca povpraševanja za storitve povezane z zemljišči. Skladno z generalno strategijo družbe, ki med drugim temelji na diverzifikaciji storitev smo se odločili poiskati priložnosti za vstop naše družbe tudi na parcelacijah, vpisih novih objektov v kataster stavb, obnovitvi mejnikov v naravi.

Vrednotenje nepremičnin, ki ga je izvajal GURS (Geodetska uprava Republike Slovenije) je pokazalo kar nekaj nepravilnosti v obstoječih evidencah, ki vplivajo na vrednost nepremičnine. Zato je za pričakovati, da bodo lastniki motivirani za ureditev podatkov v geodetskih in pravnih evidencah povezanih z zemljiščem. Večina podatkov v evidencah se ureja z geodetskimi meritvami na terenu. V letu 2011 smo tako pri Inženirski zbornici Slovenije uredili vpis v seznam projektivnih in geodetskih podjetij, kar je osnova za uradno oddajanje podatkov na GURS, izvajanje geodetskih storitev v zemljiškem katastru, podajamo pa lahko tudi podatke o zgrajeni infrastrukturi.

V družbi imamo preko sistema vodenja po standardih ISO 9001:2008 in ISO 14001:2004 vzpostavljen tudi sistem, ki zaposlenim omogoča dajanje predlogov izboljšav.

12. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja v letu 2012 ni bilo pomembnejših dogodkov.

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je na dan 21.3.2012 potrdilo računovodske izkaze in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom za javno objavo.

Izjava o odgovornosti poslovodstva

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo letnega poročila tako, da le - ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2011.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Poslovodstvo tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonodajo in z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Poslovodstvo je tudi odgovorno za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 21.3.2012

Podpis:

Edo Škufca
Direktor

II. Računovodsko poročilo

1. SPLOŠNA RAZKRITJA

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja.

Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2011 je znašal 5.758 tisoč EUR.

1.1. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
(v nadaljevanju družba)

Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija

1.2. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je:

- Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

1.3. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

1.4. Podatki o zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31.12.2011 redno zaposlenih 388 delavcev.

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na zahtevano izobrazbo:	začetek leta	% delež	konec obdobja	% delež	Spremembe v letu	Povprečno število delavcev na podlagi delovnih ur glede na izobrazbo
I.- IV. stopnje	207	53	206	53	-1	200,40
V. stopnja	124	32	124	32	0	121,29
VI. stopnja	38	10	39	10	1	39,04
VII. stopnja	20	5	19	5	-1	18,82
Magistri in doktorji					0	
Skupaj	389	100	388	100	-1	379,55

V letu 2011 je bilo povprečno število zaposlenih iz ur glede na izobrazbo 379,55.

1.5. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je Uprava Telekom Slovenije, ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Edo Škufca

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekom Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 100 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2. POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN RAZKRITIJ

2.1. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi posamičnih računovodskih izkazov GVO, d.o.o. so predstavljene v nadaljevanju.

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija. Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 21.3.2012.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti.

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

Upoštevanje novih standardov in pojasnil ni vplivalo na finančni položaj in poslovanje družbe GVO, d.o.o. v obravnavanem obdobju.

Novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi letnih računovodskih izkazov so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, končano na 31. 12. 2010, z izjemo novo sprejetih ali spremenjenih standardov in pojasnil, ki so stopili v veljavo s 1. 1. 2011 in so navedeni v nadaljevanju.

MRS 24 – Razkritja povezanih oseb.

Sprememba MRS 24 natančneje določa in poenostavlja opredelitev povezane osebe. Prav tako se zmanjšuje obseg razkritij transakcij družbe v državni lasti z državo in ostalimi družbami v državni lasti. Sprememba nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 32 – Finančni inštrumenti: Predstavljanje – Pojasnilo glede pravic za nakup delnic.

Definicija finančne obveznosti je bila spremenjena tako, da se pravice za nakup delnic razvrsti kot lastniški inštrument, če so pravice dodeljene v sorazmernem deležu vsem obstoječim lastnikom enakega razreda neizvedenih lastniških inštrumentov družbe, in če so dodeljene za nakup fiksnega števila lastnih lastniških inštrumentov družbe za fiksno ceno v katerikoli valuti.

Sprememba velja za obdobja z začetkom 1. 2. 2010 ali kasneje. Sprememba nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

Dopolnilo k OPMSRP 14 - Predplačila na podlagi zahteve glede minimalnega financiranja.

Dopolnilo k OPMSRP 14 velja za obdobja z začetkom 1. 1. 2011 z uporabo za nazaj. Dopolnilo vsebuje navodilo za oceno iztržljive vrednosti čistih sredstev pokojnin. Dopolnilo omogoča družbam, da predplačilo na podlagi zahteve glede minimalnega financiranja obravnavajo kot sredstvo. Sprememba nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 19 – Ukinitev finančnih obveznosti s kapitalskimi inštrumenti.

Velja za obdobja z začetkom po 01. 07. 2010. Pojasnilo podrobneje pojasnjuje, da se kapitalski inštrumenti, ki jih podjetje izda upniku v zamenjavo za finančne obveznosti, obravnavajo kot plačilo obveznosti. Pri tem so kapitalski inštrumenti izmerjeni po pošteni vrednosti. Če poštene vrednosti kapitalskih inštrumentov ni moč zanesljivo izmeriti, se le-ti izmerijo po pošteni vrednosti ukinjene obveznosti. Vse dobičke in izgube družba pripozna nemudoma v izkazu poslovnega izida. Pojasnilo ne vpliva na računovodske izkaze družbe. Sprememba nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

Izboljšave/Dopolnila MSRP

Izboljšave in dopolnila, objavljena maja 2010, ki jih je sprejela EU

Maja 2010 je Odbor objavil izboljšave MSRP in izdal sklop **dopolnil in sprememb k tem standardom**. Te spremembe so začele veljati za obdobja 1. 7. 2010 ali 1. 1. 2011.

MSRP 3 - Poslovne združitev.

Možnosti merjenja neobvladujočega deleža so spremenjene. Samo sestavine neobvladujočega deleža, ki predstavljajo sedanje lastništvo, ki daje lastniku pravico do sorazmerne udeležbe v čistih sredstvih družbe v primeru likvidacije, se izmerijo ali po pošteni vrednosti ali po sedanjem proporcionalnem deležu lastniškega inštrumenta v opredeljenih čistih sredstvih prevzemne družbe. Vse ostale sestavine se izmerijo na datum prevzema po pošteni vrednosti. Spremembe so začele veljati za obdobja z začetkom 1. 7. 2010 ali kasneje.

Druga izboljšava se nanaša na pojasnilo, da se pogojna obveznost, nastala iz poslovne združitev pred sprejetjem MRSP 3R (kot je bil spremenjen v letu 2008), računovodsko evidentira v skladu z MSRP 3, sprejetim v letu 2005.

Zadnja izboljšava pa se nanaša na ne-zamenjane in prostovoljno zamenjane nagrade iz naslova plačil na podlagi delnic ter njihova računovodska obravnava v okviru poslovnih združenj. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 7 - Finančni inštrumenti: Razkritja.

Sprememba je namenjena poenostavitvi razkritij z zmanjšanjem obsega razkritij. Spremembe so začele veljati za obdobja z začetkom 1. 1. 2011 ali kasneje. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 1 - Predstavljanje računovodskih izkazov.

Sprememba pojasnjuje, da možnost predstavitve sestavin drugega vseobsegajočega donosa vključuje njihovo predstavitev v izkazu gibanja kapitala ali pojasnilih k računovodskim izkazom. Sprememba je začela veljati za obdobja z začetkom 1. 1. 2011 ali kasneje. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 27 - Skupinski in ločeni računovodski izkazi.

Izboljšava navaja, da se prehodne določbe MRS 27R, kot je bil spremenjen v letu 2008, ustrezno uporabijo tudi za potemtakem spremenjene standarde. Izboljšava je začela veljati za obdobja z začetkom 1. 7. 2010 ali kasneje. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 34 – Medletno računovodsko poročanje

Sprememba zahteva dodatna razkritja poštenih vrednosti in sprememb v razvrstitvi finančnih sredstev, kot tudi sprememb v pogojnih sredstvih in obveznostih v medletnih zgoščenih (skupinskih) računovodskih izkazih. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 13 - Programi nagrajevanja zvestobe kupcev.

Pri določitvi poštene vrednosti nagradnih dobropisov mora družba upoštevati popuste in spodbude, ki bi jih drugače ponudila svojim kupcem, ki ne sodelujejo v programu nagrajevanja zvestobe kupcev. Sprememba je začela veljati za obdobja z začetkom 1. 1. 2011 ali kasneje. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi GVO so predstavljeni v tisoč evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvirni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po poštenu vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov namenjenih za prodajo ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

e. Pomembne računovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo naslednje postavke:

- amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev,
- popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev,
- tožbene zahtevke in
- odstotek rezervacij za izvedbo del v garancijski dobi.

Družba ima oblikovane dolgoročne rezervacije iz naslova vračunanih stroškov za dana jamstva za opravljene storitve (garancije). Višina teh izhaja iz pogodb oz. pogodbeno določenih odstotkih od vrednosti del.

Glede na uporabljene materiale in sam tehnološki proces, ki v več fazah vključuje vse potrebne in zahtevane kontrole kakovosti materialov in izvedenih del tudi z uporabo merilnih inštrumentov za meritve električnih in optičnih karakteristik vseh vrst kablov, v prvem letu dane garancijske dobe skoraj ni uveljavljanja garancij za odpravo napak, zato družba ne pripozna kratkoročnega dela dolgoročnih rezervacij.

Z intenzivnostjo uporabe na novo zgrajenih objektov se tudi stopnja zaznavanja morebitnih odstopanj od zahtevane kakovosti z strani naročnika zvišuje. Ker gre v večini primerov za dolžinske objekte, ki potekajo zemeljsko (cevi, kabli, betonski jaški,...) in nadzemno (oporišča, nadzemni kabli, kabske omarice,...) je vplivnost okolja na objekt časovno odvisna.

Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije in kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne predpostavke, ki se nanašajo na prihodnost, in dejavniki negotovosti na dan bilance stanja, ki bi lahko imeli pomemben vpliv na prilagoditve neodpisane vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem letu, so prikazani v nadaljevanju.

Rezervacije in pogojne obveznosti

Družba je udeležena v določenih sodnih in administrativnih sporih, ki vključujejo tudi tiste, ki se nanašajo na cenovno politiko družbe. Družba obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom obravnava glede na oceno posloводства glede višine in časovnega nastanka obveznosti in verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo obveznosti, tako pravnih kot posrednih. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba sedanjo obvezo kot posledico preteklih dogodkov, in je verjetno, da bo za njeno poravnavo potreben odtok gospodarskih dejavnikov, prav tako pa se da dokaj zanesljivo oceniti njeno višino.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati.

Posloводство družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi in če le-ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti kot je navedeno v razkritju pod točko 5.1.9.

f. Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj pomembno vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Posloводство meni, da ni nikakršnih pokazateljev, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev. Prav tako ni pokazateljev obstoja pomembnih razlik med pošteno in neodpisano vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

g. Predčasna uporaba MSRP in OPMSRP pojasnil, ki še niso veljavna

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še niso veljavna in bodo pričela veljati v prihodnosti. Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bo morala družba za prihodnja obdobja upoštevati sledeče nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila v primeru, da jih bo sprejela EU:

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja (sprememba) – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti.

Sprememba velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2013 ali pozneje. Spremenjeni standard uvaja skupne zahteve po razkritjih, ki bi uporabnikom nudila informacije, ki so koristne za oceno učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Dopolnilo MSRP 7 morajo podjetja uporabiti za nazaj. EU še ni sprejela spremembe standarda.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja – Prenos finančnih sredstev

Sprememba standarda je stopila v veljavo za obdobja z začetkom 1. 7. 2011 ali kasneje in določa razkritja o prenosih finančnih sredstev, in sicer takšnih prenosih, ki pomenijo popolno odpravo pripoznanja finančnega sredstva in o takšnih, ki to ne pomenijo. Sprememba zahteva retrospektivno aplikacijo. EU sprememb še ni sprejela.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Ta standard nadomešča MRS 39 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. Do sedaj sprejeti prvi del standarda postavlja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev. EU standarda še ni sprejela.

MSRP 10 – Skupinski računovodski izkazi

Ta standard nadomešča del standarda MRS 27 Skupinski in ločeni računovodski izkazi, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze, z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2015. MSRP 10 vzpostavlja model enotnega obvladovanja za vse družbe. To bo od posloводства zahtevalo, da skrbno pretehta, katere družbe so obvladovane, in posledično uskupinjene. Standard tudi spreminja definicijo obvladovanja družbe. EU standarda še ni sprejela.

MSRP 11 – Skupni dogovori

Ta standard nadomešča standard MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih SOP 13 Skupaj obvladovana podjetja – nedenarni prispevki podvižnikov. Nov standard opredeljuje samo še dve vrsti skupnih vlaganj, pri katerih je možno obvladovanje, in sicer skupno delovanje (joint operations) in skupaj obvladovano podjetje (joint venture). Standard uporablja definicijo obvladovanja, kot je navedena v standardu MSRP 10. Ravno tako standard ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja, s čimer je možna samo še kapitalska metoda uskupinjevanja. Začetek obvezne uporabe standarda je za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. EU standarda še ni sprejela.

MSRP 12 – Razkritja deležev v drugih družbah

Ta standard, z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013, vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, vsebovanimi v MRS 27 Skupinski in ločeni računovodski izkazi, kakor tudi razkritja, vsebovana v MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih. Hkrati pa so določena tudi številna nova razkritja, predvsem v zvezi z uporabljenimi predpostavkami za določitev, ali družba obvladuje drugo družbo. EU standarda še ni sprejela.

MSRP 13 – Merjenje poštenih vrednosti

Nov standard ima začetek obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2013. MSRP 13 ne spreminja vodila, kdaj naj družba uporabi pošteno vrednost, ampak daje napotke, kako meriti pošteno vrednost finančnih in drugih sredstev ter obveznosti, ko je to obvezno ali pa dovoljeno po MSRP. EU standarda še ni sprejela.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov: Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu

Sprememba MRS 1 spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega vseobsegajočega donosa, ki so lahko ali bodo v prihodnosti »prenesene« v izkaz poslovnega izida bodo prikazane ločeno od tistih, ki nikoli niso pripoznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2012, vendar EU spremembe še ni sprejela.

MRS 12 - Odloženi davek (dopolnjen)

Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2012. Ta sprememba se nanaša na določitev odloženega davka za naložbene nepremičnine, vrednotene po poštenu vrednosti. Cilj te spremembe je vključiti:

- a) predpostavko, da se odloženi davek, za naložbene nepremičnine vrednotene po poštenu vrednosti v skladu z MRS 40, določi na podlagi domneve, da se bo knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine povrnila s prodajo in
- b) zahtevo, da se odloženi davek za sredstva, ki se ne amortizirajo in so vrednotena po modelu prevrednotenja iz MRS 16, vedno meri na osnovi prodajne vrednosti teh sredstev. EU sprememb še ni sprejela.

MRS 19 – Zaslužki zaposlenecv

Odbor je junija 2011 izdal številne spremembe standarda MRS 19. Poglavitna sprememba se nanaša na ukinitve mehanizma koridorja (»corridor mechanism«) za pripoznavanje sprememb programa z določenimi zasluški. To pomeni, da se vse spremembe pripoznajo ob nastanku, in sicer odvisno od vrste spremembe v izkazu poslovnega izida ali pa v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Spremembe se začnejo uporabljati za letna obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2013. EU sprememb še ni sprejela.

MRS 27 – Ločeni računovodski izkazi

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MRSP 10, MSRP 11 in MRSP 12. MRS 27 Ločeni računovodski izkazi tako vsebuje računovodsko obravnavo in razkritja za naložbe v odvisne, pridružene družbe in skupne podvige v ločenih računovodskih izkazih družbe. Začetek uporabe standarda je za letna obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2013. EU standarda še ni sprejela.

MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Standard je bil izdan maja 2011 zaradi novih standardov MRSP 10, MSRP 11 in MRSP 12. MRS 28 tako po novem vsebuje računovodsko obravnavo naložb v pridružene družbe in zahteve za uporabo kapitalske metode pri uskupinjevanju naložb v pridružene družbe in skupne podvige. Začetek uporabe standarda je za letna obdobja z začetkom na ali po 1. 1. 2013. EU standarda še ni sprejela.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Predstavljanje (sprememba) – pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti.

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2014 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo pojasnjuje pomen izraza "trenutno ima pravnomočno pravico do pobotanja" in obenem pojasnjuje uporabo MRS 32 sodil za pobotanje pri sistemih poravnave (kot

na primer sistemi centralne klirinške hiše), ki uporabljajo bruto mehanizme poravnave, ki pa niso sočasni. Dopolnila k MRS 32 morajo podjetja uporabiti za nazaj. Kadar se podjetje odloči za zgodnejšo uporabo standarda, mora to dejstvo razkriti in obenem upoštevati zahteve po razkritjih, ki jih uvajajo dopolnila k MSRP 7 Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti. Tega dopolnila še ni potrdila EU

Družba pregleduje vpliv še neobveznih standardov in pojasnil in v tem trenutku še ni ocenila vpliva novih zahtev. Družba bo uporabila nove standarde in pojasnila v skladu z zahtevami le-teh v primeru, da jih EU sprejme.

h. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji,
- licence za programsko opremo,
- programsko opremo, pridobljeno ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena dolgoročna sredstva.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti 3 let oz. v dobi trajanja pogodbe. Druga neopredmetena dolgoročna sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let. Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko sprememba nastane.

Družba letno preverja ali obstoje pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev.

i. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva *v lasti družbe* se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo, torej tudi stroški priprave gradbišča in odškodnine za služnost.

Nabavna vrednost lahko vključuje tudi začetno oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnove, če za to obstaja projekt. Najmanj ob koncu vsakega poslovnega leta je odgovorna oseba dolžna preveriti, ali je nastala sprememba v zvezi z ocenjenimi stroški.

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji, so del nabavne vrednosti takega sredstva.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva **zgrajenega ali izdelanega v družbi** vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu mesečno z obračunom nalogov in projektov. Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Po začetnem pripoznanju se opredmetena osnovna sredstva merijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za stroške amortizacije in izgubo zaradi oslabitve.

Kot **finančni najem** je opredeljen tisti najem, ko najemnik prevzame skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom. Nepremičnine in oprema, pridobljena s finančnim najemom, se izkaže po pošteni vrednosti ali sedanji vrednosti minimalnih plačil do konca najema, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgubo zaradi slabitev in sicer po tisti, ki je nižja. Osnovna sredstva, pridobljena s finančnim najemom, se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva.

Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja finančnega najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati med trajanjem finančnega najema ali v dobi njegove koristnosti, in sicer v tisti dobi, ki je krajša.

Vsak najem, ki ni opredeljen kot finančni najem, **je poslovni najem**. Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripoznava kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Družba obračunava amortizacijo posamično in samostojno določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Upoštevane dobe koristnosti v letih
Instrumenti	5
Standardno in specialno orodje	5
Vozila (osebna, tovorna, priklopniki)	6 do 10
Računalniška oprema	3
Druga oprema	3 do 11
Kontejnerji	15

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo.

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem so spremembe nastale.

Družba letno preverjanja ali obstoje pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno **opredmeteno osnovno sredstvo oslabiti**. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev.

j. Finančne naložbe

Ob začetnem pripoznanju se finančne naložbe izmerijo po pošteni vrednosti, ki se ji prištejejo še stroški posla, izhajajoči neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva razen pri sredstvu, ki je uvrščeno v skupino sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Naložbe v odvisne družbe se v posamičnih računovodskih izkazih matične družbe izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve.

Naložbe v skupne podvige in pridružena podjetja se v posamičnih računovodskih izkazih vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve.

Naložbe v dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo **med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva**, se izkažejo po pošteni vrednosti.

Poštena vrednost naložb v dolžniške in lastniške vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, se meri po enotnem borznem tečaju. Če se poštena vrednost delnic, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, ne da zanesljivo določiti, se meri po nabavni vrednosti.

Nerealizirani dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo neposredno v kapitalu v neto znesku in v vseobsegajočem poslovnem izidu. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega poslovnega izida kot prerazvrstitev.

Naložbe, razpoložljive za prodajo, se pripoznajo ali pa se pripoznanje odpravi, na dan sklenitve nakupa ali prodaje.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo učinkovite obrestne mere.

Dana posojila se merijo po odplačni vrednosti zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve

Zaradi morebitne potrebe po **oslabitvi finančnih naložb** se pred sestavitvijo letnih računovodskih izkazov preveri ustreznost izkazane velikosti posamezne finančne naložbe. Če katera izmed njih pomembno ali trajno izgublja vrednost, se oblikuje popravek njene začetne izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Na dan bilance stanja se preverja, če obstajajo nepristranski dokazi, da je **pri posojilih, izkazanih po odplačni vrednosti**, nastala izguba zaradi oslabitve. Znesek se izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni po izvorni učinkoviti obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva se zmanjša ali neposredno ali pa s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu do višine, dokler knjigovodska vrednost finančnega sredstva ne presega njegove odplačne vrednosti na dan odprave.

Če je pri **finančnih naložbah, razvrščenih kot razpoložljive za prodajo**, ugotovljena slabitev, se razlika med nabavno vrednostjo (po odštetu vseh vračil in amortizacije glavnice) in njeno trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve, ki je bila v preteklih letih evidentirana preko poslovnega izida, prenese iz kapitala in se pripozna v izkazu poslovnega izida ter prerazvrsti v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

Če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega inštrumenta, razvrščenega kot razpoložljivega za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu, se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi, znesek razveljavljene izgube pa se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Pripoznanje finančnih naložb se odpravi:

- ko potečejo pogodbene pravice do prejema denarnih tokov iz finančnega sredstva,
- ko so zadržane pogodbene pravice do prejema denarnih tokov iz finančnega sredstva, prevzamejo pa se pogodbene obveze za plačilo denarnih tokov tretji stranki brez pomembnega odloga plačila pod pogoji pogodbe o prenosu (vsebinsko pomeni, da nastopa kot agent),
- če se prenese pravica do prejema denarnih tokov in skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, ter če se ne prenese niti ne zadrži skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnih sredstev, vendar pa se prenese pravica do nadzora nad finančnim sredstvom.

k. Izvedeni finančni inštrumenti

Izvedeni finančni inštrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji, ki izhajajo iz dejavnosti financiranja in investiranja.

Izvedeni finančni instrumenti se izkažejo po poštenu vrednosti. Način pripoznanja dobičkov ali izgub iz spremembe poštene vrednosti je odvisen od vrste varovanja pred tveganjem, ali gre za računovodsko varovanje pred tveganjem ali ne.

V primeru, da gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se dobički ali izgube zaradi spremembe poštene vrednosti pripoznajo glede na varovanje, in sicer:

- kadar je izvedeni finančni instrument opredeljen kot instrument za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov pripoznanih sredstev ali obveznosti iz predvidenega posla, se del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida. Ko predviden posel postane sredstvo ali obveznost, se kumulativni znesek dobička ali izgube iz kapitala prenese in upošteva v začetnem merjenju stroškov pridobitve ali druge knjigovodske vrednosti sredstva ali obveznosti. V drugih primerih varovanja pred tveganjem pred spremenljivostjo denarnih tokov, se zneski, pripoznani neposredno v kapitalu, vštejejo v čisti poslovni izid obdobja, v katerem je pripoznana varovana transakcija in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida
- neučinkovit del varovanja se izkaže neposredno v izkazu poslovnega izida.

Če ne gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se izvedeni finančni instrumenti izkažejo po poštenu vrednosti, spremembe v poštenu vrednosti pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Če instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, vendar se predvideni posel še vedno pričakuje, kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, ostane v kapitalu, dokler ne pride do predvidenega posla. Če varovana transakcija ni več pričakovana, se kumulativni znesek dobička oziroma izgube, izkazan neposredno v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

I. Zaloge

Količinsko enoto zaloge materiala in trgovskega blaga družba izkaže po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu priznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Poraba zalog materiala in trgovskega blaga se vrednoti po metodi povprečnih cen.

Drobni inventar, dan v uporabo, se prenese takoj med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

m. Poslovne terjatve in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Družba popravi vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti.

Pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev do domačih kupcev so izločene terjatve do hčerinskih družb in terjatve, za katere je takšen individualen dogovor.

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno.

n. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

o. Dividende

Dividende so priznane kot obveznost v obdobju, v katerem so potrjene na skupščini.

p. Rezervacije

Rezervacije so priznane, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka, se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. V letu 2011 je pri izračunu uporabljena diskontna stopnja 4,8 %, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3 % (v letu 2011: diskontna stopnja 4,125%, stopnja fluktuacije od 0 % do 2 %).

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve po metodi aktuarskega izračuna. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

r. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti. Razlike med nabavno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe, sklenjene na osnovi efektivne obrestne mere. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti zmanjšani za odplačila.

s. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti so ob začetnem pripoznanju izkazane po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

t. **Kratkoročne razmejitve**

Kot **vnaprej vračunani stroški** so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače, nagrade in stroške storitve podizvajalcev za katerega pa še niso bili izstavljeni računi.

u. **Prihodki**

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev opravljenih v obdobju. Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz investicijskega vzdrževanja, prihodki iz preventivnega vzdrževanja, prihodki od odprave napak, prihodki iz investicijskih gradenj GOŠO, prihodki OŠO (uporabnine, vključitev, nadzor) in ostali prihodki ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, investicijskega vzdrževanja, preventivnega vzdrževanja, odprave napak, investicijskih gradenj GOŠO, prihodki OŠO in ostali prihodki se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

v. **Finančni prihodki**

Prihodki od obresti so pripoznani v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev

z. **Davek iz dobička**

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v kolikor se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu. V tem primeru je pripoznan v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo ob uporabi metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti, z uporabo davčnih stopenj veljavnih na datum bilance.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, v kolikor je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane. Odloženi davek se knjiži neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, knjižene v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

aa. **Izkaz denarnih tokov**

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2011 in 31.12.2010 ter izkaza poslovnega izida za leto 2011 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3. RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011

v tisoč EUR		pojasnila	2011	2010
1. Čisti prihodki od prodaje	4.1.1.		27.635	33.754
a) Prihodki od prodaje proizvodov in storitev			27.102	32.201
- na domačem trgu			27.102	32.201
b) Prihodki od prodaje blaga in materiala			533	1.554
- na domačem trgu			533	1.554
2. Drugi prihodki od poslovanja	4.1.1.		81	103
Prihodki od prejetih državnih pomoči			24	16
Prevrednotovalni poslovni prihodki			5	30
Drugi prihodki			52	57
3. Skupaj odhodki poslovanja	4.1.2.		25.321	26.547
Stroški materiala in energije ter nabavna vrednost prodanega materiala			5.527	6.243
Stroški storitev			8.787	12.419
Stroški dela			12.145	12.052
Amortizacija			1.372	1.205
Drugi odhodki poslovanja			-2.510	-5.372
4. Dobiček iz poslovanja			2.395	7.310
Finančni prihodki			41	88
Prihodki iz obresti			41	88
Finančni odhodki			49	1
Odhodki za obresti			49	1
5. Finančni izid			-8	87
6. Dobiček pred obdavčitvijo			2.387	7.397
Davek iz dobička	4.1.3.		415	1.596
Odloženi davki	4.1.3.		11	-63
7. Čisti dobiček poslovnega leta			1.961	5.863

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31.12.2011

v tisoč EUR	2011	2010
Čisti dobiček poslovnega leta	1.961	5.863
Prevrednotenje finančnih naložb v neto znesku	0	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem v neto znesku	0	0
Sprememba v presežku iz prevrednotenja osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v neto znesku	0	0
Drugi vseobsegajoči izkaz poslovnega izida	0	0
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	1.961	5.863

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

3.2. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2011

SREDSTVA		v tisoč EUR	
	pojasnila	31.12.2011	31.12.2010
I. Neopredmetena sredstva	5.1.1.	12.272	8.396
2. Licence		7	24
4. Druga neopredmetena dolgoročna sredstva		8.142	0
5. Neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji		4.123	8.372
II. Opredmetena osnovna sredstva	5.1.2.	3.041	3.392
1. Zemljišča in zgradbe		21	22
2. Druge naprave in oprema		3.020	3.370
III. Naložbe v odvisne družbe		0	0
IV. Naložbe v pridružena in skupaj obvladovana podjetja		0	0
V. Druge finančne naložbe	5.1.3.	158	183
4. Posojila zaposlencem		158	180
5. Terjatve iz naslova prodaje stanovanj in podobno		0	3
VI. Ostala dolgoročna sredstva		0	2
1. Ostala dolgoročna sredstva		0	2
VII. Naložbene nepremičnine		0	0
VIII. Odložene terjatve za davek	5.1.4.	618	629
SKUPAJ DOLGOROČNA SREDSTVA		16.089	12.603
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
II. Zaloge	5.1.5.	1.288	705
1. Material		1.288	705
III. Poslovne in druge terjatve in AČR	5.1.6.	14.073	10.416
1. Poslovne terjatve		4.430	1.726
2. Poslovne terjatve do povezanih podjetij		8.637	7.653
4. Dani predujmi		2	2
5. Terjatve za DDV in druge davke		717	431
6. Vnaprej plačani stroški		248	558
7. Ostale terjatve		39	47
IV. Terjatve za davek od dobička		1.181	0
V. Kratkoročne finančne naložbe	5.1.3.	34	5.052
1. Kratkoročna posojila		34	5.052
a) Posojila dana podjetjem v skupini		0	5.006
b) Druga kratkoročna posojila in depoziti		34	46
VI. Denarna sredstva	5.1.7.	15	1.753
2. Denarna sredstva v banki		15	753
3. Kratkoročni depoziti do treh mesecev zapadlosti		0	1.000
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA		16.591	17.925
SKUPAJ SREDSTVA		32.680	30.528

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

	pojasnila	31.12.2011	31.12.2010
I. Osnovni kapital		5.758	5.758
1. Osnovni kapital		5.758	5.758
II. Rezerve		576	576
1. Kapitalske rezerve		1	1
4. Zakonske rezerve		575	575
III. Lastne delnice		0	0
IV. Prevrednotovalne rezerve		1	1
V. Prevrednotovalne rezerve za vrednostne papirje (za prodajo)		0	0
VI. Zadržani dobiček		5.859	8.898
1. Preneseni čisti poslovni izid		3.898	3.035
2. Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.961	5.863
SKUPAJ KAPITAL IN REZERVE	5.1.8.	12.194	15.233

I. Dolgoročno odloženi prihodki		0	0
II. Rezervacije	5.1.9.	3.678	3.986
1. Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah		197	197
2. Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi		923	999
3. Druge rezervacije		2.558	2.791
III. Prejeta dolgoročna posojila in krediti		0	0
IV. Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
V. Odložene obveznosti za davek		0	0
SKUPAJ DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		3.678	3.986

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
II. Kratkoročne poslovne in druge obveznosti	5.1.10.	11.410	8.310
1. Kratkoročne poslovne obveznosti		6.543	4.859
2. Obveznosti do podjetij v skupini		2.653	1.646
4. Obveznosti za DDV in druge davke		105	134
5. Obveznosti do zaposlenih		689	940
6. Druge obveznosti		1.420	731
III. Obveznosti za davek iz dobička		0	1.364
IV. Prejeta kratkoročna posojila in krediti	5.1.11.	3.236	0
1. Kratkoročna posojila, dobljena pri podjetjih v skupini		3.236	0
V. Druge kratkoročne finančne obveznosti		0	0
VI. Kratkoročno odloženi prihodki		0	297
5. Drugi kratkoročno odloženi prihodki		0	297
VII. Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	5.1.12.	2.162	1.338
2. Vnaprej vračunani stroški in odhodki pri drugih		2.162	1.338
SKUPAJ KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		16.808	11.309
SKUPAJ OBVEZNOSTI		20.486	15.295

SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI	32.680	30.528
-------------------------------------	---------------	---------------

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011

v tisoč EUR	2011	2010
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti dobiček pred obdavčitvijo	2.387	7.397
b) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	1.372	1.205
Slabitve in odpis opredmetenih in neopred.osnovnih sredstev	2	9
Gibanje popravka terjatev	209	239
Dobiček pri prodaji osn.sredstev	-5	-29
Finančni odhodki	49	1
Finančni prihodki	-41	-88
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	-3.855	5.469
Sprememba drugih dolgoročnih sredstev	2	5
Sprememba zalog	-583	650
Sprememba rezervacij	-308	287
Sprememba dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	-297	297
Sprememba vnaprej vračunani stroški in odhodkov	824	-528
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti	2.981	-3.585
Plačan davek od dobička	-2.847	250
c) Čista denarna sredstva iz poslovanja	-110	11.580
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a) Prejemki pri naložbenju	5.578	7.702
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	15	35
Prejete obresti	41	88
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	22	59
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	5.500	7.520
b) Izdatki pri naložbenju	-5.397	-18.312
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-775	-420
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-4.122	-8.372
Finančne naložbe v obliki danih posojil	-500	-9.520
c) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	181	-10.610
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a) Prejemki pri financiranju	3.227	0
b) Izdatki pri financiranju	-5.035	-1
Plačane obresti	-35	-1
Izplačilo dividend	-5.000	0
c) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-1.808	-1
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov v obdobju	-1.738	970
Č. Končno stanje denarnih sredstev	15	1.753
Začetno stanje denarnih sredstev	1.753	783

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

3.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za leto, ki se je končalo 31.12.2011

v tisoč EUR

	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevrednotovalne rezerve za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Leto 2011						
Začetno stanje 01.01.2011	5.758		576	8.898	1	15.233
Čisti dobiček				1.961		1.961
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					0	0
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	1.961	0	1.961
Izplačilo dividend				-5.000		-5.000
Končno stanje obdobja 31.12.2011	5.758	0	576	5.859	1	12.194

v tisoč EUR

	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevrednotovalne rezerve za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Leto 2010						
Začetno stanje 01.01.2010	5.758	0	576	2.524	1	8.859
Čisti dobiček				5.863	0	5.863
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						0
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	5.863	0	5.863
Drugo -povečanje pren.dobička 2009				511		511
Končno stanje obdobja 31.12.2010	5.758	0	576	8.898	1	15.233

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

3.5. Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala**v tisoč EUR**

	2011	2010
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.961	5.863
+ preneseni čisti dobiček	8.898	2.524
+ preneseni dobički iz leta 2009	0	511
- izplačilo dividend	-5.000	0
Bilančni dobiček, ki ga razporedi Skupščina	5.859	8.898

4. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

4.1. Izkaz poslovnega izida

4.1.1 Prihodki

v tisoč EUR	2011	2010
Poslovni prihodki	27.716	33.857
Finančni prihodki	41	88
Prihodki skupaj	27.757	33.945

Poslovni prihodki

Prihodki od prodaje materiala se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah.

Prihodki od opravljenih storitev, razen od opravljenih storitev, ki vodijo do finančnih prihodkov, se merijo po prodajnih cenah dokončanih storitev, ali po prodajnih cenah nedokončanih storitev glede na stopnjo njihove dokončanosti.

v tisoč EUR	2011	2010
a) prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	27.102	32.201
b) prihodki od prodaje materiala na domačem trgu	533	1.554
c) drugi prihodki	81	103
Poslovni prihodki skupaj	27.716	33.857

V letu 2011 je družba 68 % čistih prihodkov realizirala v okviru povezanih podjetij, t.j. opravljanje storitev gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskega omrežja povezanih družb. Od prodaje na domačem trgu je ustvarila 30 % čistih prihodkov, od tega 24 % od projekta investicijskih gradenj GOŠO. Ostali prihodki na trgu predstavljajo 6 % čistih prihodkov od prodaje.

Čisti prihodek od prodaje:

v tisoč EUR	2011	delež	2010	delež
1. ČISTI PRIHODEK OD PRODAJE	27.635	100%	33.754	100%
a) prihodki od prodaje storitev	27.102	98%	32.201	95%
- PRIHODKI OD PRODAJE V OKVIRU POVEZANIH PODJETIJ	18.717	68%	19.889	59%
- <i>Prihodki od investicijskih gradenj</i>	10.442	38%	11.210	33%
- <i>Prihodki od investicijskega vzdrževanja</i>	105	0%	324	1%
- <i>Prihodki od preven, odprave napak, ostali</i>	8.170	30%	8.356	25%
- PRIHODKI OD PRODAJE NA TRGU	8.220	30%	12.311	36%
- <i>Ostali prihodki</i>	1.517	6%	1.850	5%
- <i>Prihodki od investicijskih gradenj - GOŠO</i>	6.703	24%	10.461	31%
- PRIHODKI - REZERVACIJE ZA ODPRAVO NAPAK V GARAN.DOBI	165	1%	0	0%
b) prihodki od prodaje materiala	533	2%	1.554	5%
- PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA	533	2%	1.554	5%

4.1.2 Odhodki

v tisoč EUR	2011	2010
Poslovni odhodki	25.321	26.547
Finančni odhodki	49	1
Odhodki skupaj	25.370	26.548

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki vključujejo v poslovnem letu 2011 nabavno vrednost prodanega materiala, stroške materiala, energije, storitev, dela, amortizacije, usredstvene lastne režije ter vračunane stroške in druge odhodke poslovanja.

Poslovne odhodke se pripozna, ko je material prodan, ostali stroški pa se že ob svojem nastanku pripoznajo kot poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznajo, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje, ne glede na njihov vpliv na poslovni izid.

Med stroški usredstvene lastne režije so pripoznani stroški investicij gradnje zasebnega omrežja GOŠO v okviru javno – zasebnega partnerstva.

Poslovni odhodki:

v tisoč EUR	2011	2010
Stroški materiala in energije ter nabavna vrednost prod.mat.	5.527	6.243
Stroški materiala	4.646	5.188
Stroški energije	615	552
Nabavna vrednost prodanega materiala	266	504
Stroški storitev	8.787	12.419
Stroški prevoznih storitev	205	173
Stroški najema opredmetenih osn.sred.	337	370
Stroški vzdrž. opredmetenih osn.sred.	487	451
- redno vzdrževanje	487	451
- investicijsko vzdrževanje	0	0
Povračilo stroškov v zvezi z delom	66	114
Stroški osebnih storitev	1.424	1.184
Stroški zavarovalnih premij	74	82
Stroški sejmov, oglaševanja	12	63
Stroški reprezentance	33	18
Stroški bančnih storitev	30	18
Stroški drugih storitev	6.119	9.946
Stroški dela	12.145	12.052
Plače in nadomestila plač	8.159	8.444
Prispevki za socialno varnost	1.787	1.788
- od tega prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.091	1.178
Drugi stroški dela	2.199	1.820
Amortizacija	1.372	1.205
Neopredmetenih dolgoročnih sredstev	248	17
Opredmetenih osnovnih sredstev	1.124	1.189
Drugi odhodki poslovanja	-2.510	-5.372
Rezervacije	-48	274
Prevrednotovalni poslovni odhodki	296	252
Ostali odhodki	62	95
Usredstvena lastna režija	-2.820	-5.993
Skupaj odhodki poslovanja	25.321	26.547

4.1.3 Davek iz dobička in odloženi davek

Davek iz dohodka je obračunan na temelju prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v izkaz poslovnega izida v skladu z veljavno davčno zakonodajo (ZDDPO-2). Davek iz dohodka je v letu 2011 obračunan po stopnji 20 %.

Davčni odhodek, izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2011	2010
Davek tekočega leta	-415	-1.596
Odložene terjatve/obveznosti za davek	-11	62
Odhodek za davek iz dobička v breme rezultata	-426	-1.534

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek

v tisoč EUR	2011	2010
Dobiček (izguba) pred obdavčitvijo po MSRP	2.387	7.397
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-477	-1.479
Neobdavčene prejete dividende		
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	134	134
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih		
Sprememba davčne stopnje		
Davčno nepriznani odhodki	-83	-189
Ostale postavke		
Skupaj odhodek za davek	-426	-1.534

Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2011	2010
Neopredmetena sredstva		
Opredmetena osnovna sredstva	1	-4
Finančne naložbe		
Rezervacije	-54	18
Terjatve in zaloge	42	48
Rezervacije za vnaprej vračunane stroške		
Druga sredstva		
Sprememba odloženih terjatev / obveznosti za davek	-11	62

5. POJASNILA K BILANCI STANJA

5.1. Bilanca stanja

5.1.1 Neopredmetena sredstva

V tej skupini družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice, druga neopredmetena dolgoročna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji.

Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev se začne z dnem njihove usposobitve za uporabo, kar v Zapisnik o aktiviranju neopredmetenega sredstva zapiše odgovorna oseba družbe.

Dolgoročne premoženjske pravice vključujejo plačane zneske za programsko opremo s posamično nabavno vrednostjo nad 500 EUR.

Neopredmeteno dolgoročno sredstvo se začne amortizirati, ko je na voljo za uporabo.

Družba na dan 31.12.2011 med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami izkazuje programsko opremo in licence, med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v izgradnji izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (GOŠO Dolenjska in II. faza), med drugimi neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekt GOŠO Koroška in projekt GOŠO Ormož). V letu 2011 je družba zasebni del omrežja iz projekta GOŠO Koroška in Ormož aktivirala in kot izbrani koncesionar v letu 2011 začela upravljati in vzdrževati celotno omrežje.

Družba pri svojem poslovanju uporablja tudi programsko opremo, ki je že odpisana, a se še vedno uporablja.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Stanje neopredmetenih sredstev v letu 2011:

v tisoč EUR

	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druga neopred. dolgoročna sredstva	Neopred. dolgoročna sredstva v izgradnji	Predujmi	Skupaj
Leto 2011							
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2011	0	83	55	0	8.372	0	8.510
Povečanja					4.124		4.124
Prenosi v uporabo				8.373	-8.373		0
Stanje konec obdobja 31.12.2011	0	83	55	8.373	4.123	0	12.634
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2011	0	59	55	0	0	0	114
Amortizacija		17		231			248
Stanje konec obdobja 31.12.2011	0	76	55	231	0	0	362
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2011	0	24	0	0	8.372	0	8.396
Stanje konec obdobja 31.12.2011	0	7	0	8.142	4.123	0	12.272

Stanje neopredmetenih sredstev v letu 2010:

v tisoč EUR

	Dobro ime	Licence	Računalniški programi	Druga neopred. dolgoročna sredstva	Neopred. dolgoročna sredstva v izgradnji	Predujmi	Skupaj
Leto 2010							
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2010	0	83	55	0	0	0	138
Povečanja					8.372		8.372
Prodaje							0
Stanje konec obdobja 31.12.2010	0	83	55	0	8.372	0	8.510
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2010	0	42	55	0	0	0	97
Prodaje							0
Amortizacija		17					17
Stanje konec obdobja 31.12.2010	0	59	55	0	0	0	114
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2010	0	41	0	0	0	0	41
Stanje konec obdobja 31.12.2010	0	24	0	0	8.372	0	8.396

5.1.2 Opredmetena osnovna sredstva

Družba spremlja opredmetena osnovna sredstva kot premičnine v vozni park, računalniško opremo, zabojnike za projekt GOŠO, drugo opremo in naprave ter opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Družba pri svojem poslovanju uporablja tudi opredmetena osnovna sredstva, ki so že odpisana, a se še vedno uporabljajo, to so predvsem standardna in specialna orodja ter inštrumenti.

Stanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2011:

v tisoč EUR

	Zgradbe in zemljišča	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Predujmi za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Leto 2011					
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01.01.2011	23	9.597	0		9.620
Povečanja			775		775
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	775	-775		0
Zmanjšanja, odpisi		-148			-148
Stanje konec obdobja 31.12.2011	23	10.224	0	0	10.247
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01.01.2011	1	6.227	0		6.228
Zmanjšanja, odpisi		-146			-146
Amortizacija	1	1.123			1.124
Stanje konec obdobja 31.12.2011	2	7.204	0	0	7.206
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 01.01.2011	22	3.370	0	0	3.392
Stanje konec obdobja 31.12.2011	21	3.020	0	0	3.041

Stanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2010:

v tisoč EUR

	Zgradbe in zemljišča	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Predujmi za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Leto 2010					
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1.1.2010	0	9.474			9.474
Povečanja			416		416
Prenos iz sredstev v izgradnji	23	387	-410		0
Zmanjšanja, odpisi		-264	-6		-270
Stanje konec obdobja 31.12.2010	23	9.597	0	0	9.620
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1.1.2010		5.278			5.278
Amortizacija	1	1.187			1.188
Povečanja		2			2
Zmanjšanja, odpisi		-240			-240
Stanje konec obdobja 31.12.2010	1	6.227	0	0	6.228
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1.1.2010	0	4.196	0	0	4.196
Stanje konec obdobja 31.12.2010	22	3.370	0	0	3.392

5.1.3 Finančne naložbe

Družba izkazuje med finančnimi naložbami dana posojila za stanovanjske kredite zaposlenim. Ta so dolgoročna. Del posojil, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,75 % do 6,228 %.

Finančne naložbe v dana posojila družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico vštevajo tudi pripisane obresti.

Dana posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe v posojila so izmerjene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Družba slabi posojila, za katera utemeljeno pričakuje, da ne bodo poplačana.

V okviru danih posojil so izkazane tudi terjatve iz naslova obresti.

Varovanje pred tveganjem

Družba finančne naložbe ne obravnava kot tvegane, zato zanje ni vzpostavila varovanja pred tveganjem.

5.1.4 Odloženi davki

Odloženi davki:

v tisoč EUR	2011	2010
Neopredmetena sredstva		
Opredmetena osnovna sredstva	5	4
Naložbe in finančna sredstva		
Terjatve iz poslovanja	160	118
Zaloge		
Druga dolgoročna sredstva		
Rezervacije	453	507
Odložene terjatve za davek	618	629

5.1.5 Zaloge

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost. V letu 2011 je bil evidentiran strošek oslabitev zalog v višini 7 tisoč EUR.

5.1.6 Poslovne in druge terjatve ter aktivne časovne razmejitve

Struktura terjatev:

v tisoč EUR	2011	2010
Poslovne terjatve	13.869	9.972
Dani predujmi	2	2
Terjatve za DDV in druge davke	717	431
Odloženi stroški in vračunani prihodki	248	557
Druge terjatve	39	47
Popravek vrednosti terjatev	-802	-593
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	14.073	10.416

Dospelost terjatev za leto 2011:

v tisoč EUR

Postavka	Do drugih	Do povezanih
Nezapadle in nepopravljene terjatve	3.847	7.815
Zapadle in popravljene	46	0
Zapadle in nepopravljene terjatve:		
- do vključno 30 dni	641	74
- od vključno 31 do vključno 60 dni	721	20
- od vključno 61 do vključno 90 dni	7	48
- od vključno 91 do vključno 120 dni	10	82
- od vključno 121 dne naprej	159	603
Vsota zapadlih in nepopravljenih terjatev	1.538	827
VSOTA VSEH	5.431	8.642

Dospelost terjatev za leto 2010:

v tisoč EUR

Postavka	Do drugih	Do povezanih
Nezapadle in nepopravljene terjatve	1.637	6.806
Zapadle in popravljene	83	
Zapadle in nepopravljene terjatve:		
- do vključno 30 dni	552	65
- od vključno 31 do vključno 60 dni	260	32
- od vključno 61 do vključno 90 dni	79	115
- od vključno 91 do vključno 120 dni	6	100
- od vključno 121 dne naprej	114	567
Vsota zapadlih in nepopravljenih terjatev	1.011	879
VSOTA VSEH	2.731	7.685

Gibanje popravka vrednosti terjatev:

v tisoč EUR

Postavka	2011	2010
Začetno stanje	-593	-354
Popravki v letu	-339	-337
Odprava popravkov	56	3
Poraba	74	95
Razlika iz preračuna na predstavitveno valuto		
Stanje konec obdobja	-802	-593

Družba terjatev nima zavarovanih, niti ne zastavljenih.

5.1.7 Denarna sredstva

Prevrednotenje denarnih sredstev se izvrši v primeru denarnih sredstev, izraženih v tuji valuti, če se po prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, lahko poveča ali zmanjša prvotno izkazano vrednost in predstavlja redni finančni prihodek oziroma redni finančni odhodek.

v tisoč EUR	2011	2010
Denarna sredstva v blagajni in na računih bank	15	753
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	0	1.000
Skupaj denar in denarni ustrezniki	15	1.753

V letu 2011 so se denarna sredstva na računih v banki obrestovala po obrestnih merah bank za pozitivna stanja na računih od 0,10 % do 1,50 % letno.

5.1.8 Kapital

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, zakonske rezerve, kapitalske rezerve, prevrednotovalne rezerve ter preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček poslovnega leta kot zadržani dobiček družbe.

Med kapitalskimi rezervami družba izkazuje znesek odpravljenega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala.

Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. V posameznem letu se za njihovo oblikovanje nameni 5% čistega dobička, zmanjšanega za morebitne zneske porabljene za kritje prenesene izgube skladno s 3. odstavkom 64. člena ZGD-1.

Družba v letu 2011 ni oblikovala zakonskih rezerv, saj le te že dosegajo 10 % osnovnega kapitala.

5.1.9 Dolgoročne rezervacije

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Družba ima oblikovane dolgoročne rezervacije iz naslova vračunanih stroškov za dana jamstva za opravljene storitve (garancije), če je le - tega možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so bile oblikovane na osnovi metode aktuarskega izračuna po podatkih na dan 31.12.2011.

Dolgoročne rezervacije se ne prevrednotujejo, se pa na koncu obračunskega obdobja popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

v tisoč EUR	Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	Dolgoročno vnaprej vračunani stroški - rezervacije za dana jamstva	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Skupaj
stanje 1.1.2011	197	2.653	999	137	3.986
Črpanje in odprava	0	-1.142	-161	-24	-1.327
Oblikovanje	0	862	86	71	1.019
Stanje 31.12.2011	197	2.373	923	184	3.678

Proti družbi sta bili na dan 31.12.2011 vloženi dve tožbi v vrednosti 2.026 tisoč EUR. Družba ima na dan 31.12.2011 oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe v skupni vrednosti 197 tisoč

EUR. Poslovodstvo družbe na osnovi pridobljenih pravnih mnenj ocenjuje, da bo znesek obveznosti za tožbe znašal 197 tisoč EUR.

5.1.10 Kratkoročne poslovne in druge obveznosti

Družba ima na dan 31.12.2011 kratkoročne poslovne obveznosti do drugih in obveznosti do podjetij v skupini.

v tisoč EUR

Poslovne in druge obveznosti na dan 31.12.2011	Do drugih	Do družb v skupini
Obveznosti do dobaviteljev	6.543	2.653
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	105	0
Obveznosti do zaposlenih	689	0
Obveznosti za predujme	27	0
Druge obveznosti	1.393	0
Skupaj	8.757	2.653

v tisoč EUR

Poslovne in druge obveznosti 31.12.2010	Do drugih	Do družb v skupini
Obveznosti do dobaviteljev	4.859	1.646
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	134	
Obveznosti do zaposlenih	940	
Obveznosti za predujme	8	
Druge obveznosti	723	
Skupaj	6.664	1.646

5.1.11 Prejeta kratkoročna posojila

Med kratkoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 3.236 tisoč EUR (revolving posojilo pri Telekomu Slovenije, d.d.).

Ta se obrestujejo z obrestnimi merami od 2,46 % do 3,18 %.

5.1.12 Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki ter kratkoročno odloženi prihodki

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki vključujejo zneske, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo dejavnosti in ne vplivajo na poslovni izid oziroma se še niso pojavili in se nanašajo na tekoče obračunsko obdobje. To so predvsem vračunani zneski za neizkoriščeni letni dopust, vračunane odpravnine, vračunan del plače ter vračunane nagrade.

v tisoč EUR

Postavka	Stanje 01.01.2011	Stanje 31.12.2011
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški:	1.338	2.162
Vrač.rezerv.za neizrabljen LD	635	640
Vrač.del plače	129	592
Vrač.odpravnine presežnih delavcev	163	727
Vrač.nagrade	78	63
Drugi	333	140
Kratkoročno odloženi prihodki:	297	0
Drugi kratkoročno odloženi prihodki	297	0
SKUPAJ	1.635	2.162

v tisoč EUR

Postavka	Stanje 01.01.2010	Stanje 31.12.2010
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški:	1.866	1.338
Vrač.rezerv.za neizrabljen LD	444	635
Vrač.del plače	0	129
Vrač.odpravnine presežnih delavcev	823	163
Vrač.nagrade	48	78
Drugi	551	333
Kratkoročno odloženi prihodki:	0	297
Drugi kratkoročno odloženi prihodki	0	297
SKUPAJ	1.866	1.635

5.1.13 Obveznosti za poslovni najem

Družba v letu 2011 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

v tisoč EUR

Rok zapadlosti	2011	2010
- do 1 leta	337	370
- od 1 do 2 let	674	740
- od 3 do 5 let	674	740
- nad 5 let	1.685	1.850
Skupaj	3.370	3.700

V poslovnem letu 2011 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 337 tisoč EUR (2010: 370 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva.

5.1.14 Zabilančna evidenca

Družba evidentira v zabilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami in menicami za pridobitev poslov na javnih razpisih in izpolnjevanje obveznosti iz sprejetih poslov v višini 6.302 tisoč EUR. Na dan 31.12.2010 jih je bilo 3.447 tisoč EUR.

5.1.15 Izkaz gibanja kapitala

V izkazu gibanja je družba prikazala spremembe v gibanju kapitala v letu 2011.

Ob sestavi izkazov za leto 2011 je družba v izkazu gibanja kapitala prikazala:

- evidentiranje čistega poslovnega izida v letu 2011 v znesku 1.961 tisoč EUR na postavki čisti poslovni izid;
- izplačilo dividend v letu 2011 v znesku 5.000 tisoč EUR.

6. POJASNILO K IZKAZU DENARNEGA TOKA

6.1 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov bilanc stanja na dan 31.12.2011 in 01.01.2011, iz podatkov izkaza poslovnega izida za leto 2011 ter iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prejemkov.

GVO, d.o.o. in Telekom Slovenije, d.d. sta opravila medsebojno poravnavo terjatev v skupnem znesku 5.000 tisoč EUR. Predmet medsebojne poravnave sta bili dano revolving posojilo GVO, d.o.o. Telekomu Slovenije, d.d. in obveznost GVO, d.o.o. do Telekoma Slovenije, d.d. za izplačilo dividend za leto 2010.

7. DRUGA RAZKRITJA

7.1. Prejemki vodstva in zaposlenih po IP

Skupni zneski vseh prejemkov v letu 2011:

v EUR

Direktor	132.051
Vodstveni delavci, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	308.214
Skupaj	440.265

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2011 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja, ostali stroški dela (regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

7.2. Posli s povezanimi osebami

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za poslovodstvo in vodstvene delavce, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

Stanovanjska posojila v EUR	Odplačila v letu 2011	Stanje 31.12.2011
Direktor	0	0
Vodstveni delavci, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	1.668	43.094

7.3. Stroški jubilejnih nagrad

Leto 2011

Jubilejne nagrade	Število zaposlenih	Znesek v EUR
Jubilejna nagrada 10 let	1	460
Jubilejna nagrada 20 let	13	8.957
Jubilejna nagrada 30 let	15	13.785
Skupaj	29	23.202

7.4. Dogodki po datumu bilance stanja

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov ali bi jih bilo potrebno v pojasnilih k njim posebej razkriti.

7.5. Stroški revizorja

Leto 2011	v EUR
Revidiranje letnega poročila	12.000
Druge storitve revidiranja	
Storitve davčnega svetovanja	
Druge nerevizijske storitve	3.000
Skupaj	15.000

7.6. Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti družbe

Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti družbe na dan 31.12.2011 in 31.12.2010.

v tisoč EUR	Zapadle	Na odpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2011							
Poslovne in druge obveznosti	35	1.025	7.703	2.647			11.410
31.12.2010							
Poslovne in druge obveznosti	31	1.160	5.512	1.607			8.310

7.7. Poročilo o odnosih do povezanih

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, GVO, d.o.o. kot odvisna družba matične družbe Telekom Slovenije pojasnjuje, da pri poslih z obvladujočo in drugimi povezanimi družbami v poslovnem letu 2011 ni bila v nobenem primeru prikrajšana, oškodovana ali bi ji bil s strani matične družbe ali druge povezane družbe vsiljen posel, ki bi povzročil družbi GVO, d.o.o. poslovno škodo, niti ni družba nikdar opustila sodelovanja v poslih na pobudo obvladujoče oz. povezanih družb, za kar bi družba zaradi opustitvenega dejanja ali posla bila prikrajšana. Posledično družba tudi ni prejela od povezanih družb povračil oz. nadomestil za tovrstnega oškodovanja.

7.8. Posli s podjetji v skupini

v tisoč EUR	2011	2010
Terjatve do podjetij v skupini	8.642	12.691
Telekom Slovenije, d.d.	8.642	12.613
Avtenta.si, d.o.o.	0	55
Skupina TSmedia	0	23
Obveznosti do podjetij v skupini	6.985	3.365
Telekom Slovenije, d.d.	6.947	3.333
Avtenta.si, d.o.o.	26	25
Soline, d.o.o.	12	7
Prihodki od prodaje v skupini	19.315	20.486
Telekom Slovenije, d.d.	19.315	20.463
Skupina TSmedia	0	23
Nakup materiala in storitev v skupini	5.364	4.890
Telekom Slovenije, d.d.	5.208	4.777
Avtenta.si, d.o.o.	140	109
Skupina TSmedia	10	1
Soline, d.o.o.	6	3

Med terjatvami do povezanih družba na dan 31.12.2011 izkazuje poslovne terjatve ter kratkoročno odložene stroške. Med obveznostmi do povezanih družb pa poslovne in druge obveznosti, rezervacije ter prejeta kratkoročna posojila.

7.9. Upravljanje finančnih tveganj

Primarni finančni inštrumenti, pripoznani v računovodskih izkazih družbe GVO, d.o.o., zajemajo poleg izvedenih finančnih inštrumentov še denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila. Osnovni namen najemanja posojil je pridobiti ustrezna finančna sredstva, ki so potrebna za poslovanje družbe.

Družba uporablja izvedene finančne inštrumente obrestne mere z namenom varovanja obrestnega tveganja, ki izhaja iz naslova zagotavljanja ustreznih finančnih virov.

Na osnovi sprejete politike družba ne trguje z izvedenimi finančnimi inštrumenti. Najpomembnejše vrste tveganj v zvezi s finančnimi instrumenti predstavljajo obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstva redno preverjajo in potrjujejo politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Valutno tveganje

Družba GVO, d.o.o., opravlja svoje storitve v Sloveniji. Valutna tveganja v rednem poslovanju se pojavljajo v zvezi s tujimi dobavitelji storitev, blaga in osnovnih sredstev. Družba pri poslovanju s tujino uporablja valuto evro, ki je obenem funkcionalna valuta družbe. Zaradi tega je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna. Ker družba ocenjuje valutno tveganje kot majhno, ne uporablja posebnih instrumentov za zavarovanje pred temi tveganji.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje posamezne družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima družba dane naložbe in ima prejeta posojila. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju tako praktično ni. Zato družba ne uporablja posebnih instrumentov za zavarovanje pred obrestnim tveganjem.

Družba ni pripravila analize občutljivosti spremembe obrestnih mer, ki bi prikazovala učinek na dobiček pred obdavčitvijo v primeru spremembe obrestne mere, ker tveganje ni veliko.

Kreditno tveganje

Družba ima veliko število kupcev, fizičnih in pravnih oseb. Zaradi velike razpršenosti terjatev, je kreditno tveganje ocenjeno kot nizko. Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj ima utečene postopke upravljanja s terjatvami in oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev. Zaradi rednega preverjanja zapadlih terjatev, je izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju nizka. Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju je enaka neodpisani vrednosti terjatev.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi kot so: denarna sredstva, depoziti pri bankah in revolving kratkoročna posojila matični družbi, izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja neporavnane obveznosti druge pogodbene stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Družba GVO, d.o.o. upravlja z likvidnostnim tveganjem s spremljanjem likvidnosti sredstev in obveznosti do virov sredstev ter z dnevnim spremljanjem denarnih tokov. Kratkoročne presežke plasira v bančne depozite, kratkoročni primanjkljaje pa rešuje s kratkoročnimi revolving posojili Telekom Slovenije.

Za družbo plačilno sposobnost uravnava Sektor za finance Telekoma Slovenije, d.d. s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev.

Vzpostavljene kreditne linije z domačimi bankami preko matične družbe omogočajo družbi premostitev nepredvidenih primanjkljajev denarnih sredstev. Velik del plačil strank je relativno predvidljiv in stabilen.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in za doseganje čim višje vrednosti za lastnika družbe.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

Poštena vrednost

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti bistveno ne odstopajo od knjigovodskih.

8. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastniku gospodarske družbe GVO, d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe GVO, d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2011, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov ter za takšne notranje kontrole, ki jih posloводство določi kot ustrezne in, ki omogočajo pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe GVO, d.o.o., na dan 31. decembra 2011 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 21. marec 2012

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka